

Inhoud

Inleiding.....	5
Algemeen	6
Algemene richtlijnen voor de bestekschrijver	6
Codering en inhoud van deze toelichting	9
BESTEKOMSLAG	10
TITELPAGINA	10
OVERZICHT BIJLAGEN	10
EINDPAGINA	11
ALGEMENE TOELICHTING EN INVULINSTRUCTIES T.B.V. DE ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN.....	12
01 VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN.....	12
01.01 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN EN VOORSCHRIFTEN	12
01.01.10 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN	12
01.02 AANVULLINGEN EN AFWIJKINGEN OP EN INVULLINGEN VAN DE UAV 2012	14
01.02.01 AANDUIDINGEN, BEGRIPSBEPALINGEN	14
01.02.02 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN	14
00.02.03 DIRECTIE	15
01.02.05 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER.....	16
01.02.06 VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER.....	17
01.02.07 DATUM VAN AANVANG	22
01.02.08 UITVOERINGSDUUR, UITSTEL VAN OPLEVERING, BEPROEVING	23
01.02.10 OPLEVERING	27
01.02.11 ONDERHOUDSTERMIJN	27
01.02.12 AANSPRAKELIJKHEID VAN DE AANNEMER NA DE OPLEVERING	28
01.02.14 SCHORSING VAN HET WERK/BEEINDIGING IN ONVOLTOOIDE STAAT	29
01.02.15 WERKTERREIN	29
01.02.16 AFSLUITING, RECLAME	30
01.02.17 VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN	30
01.02.18 KEURING VAN BOUWSTOFFEN	32
01.02.19 EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN	33
01.02.20 ZORG VOOR BOUWSTOFFEN	34

01.02.21	OUDE BOUWSTOFFEN	34
01.02.22	GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL	35
01.02.26	ALGEMEEN TIJDSHEMA, WERKPLAN	37
01.02.27	DAGBOEK, LIJSTEN, RAPPORTEN, BOUWVERGADERINGEN	38
01.02.28	AFBAKENING, PEILINGEN EN OPMETINGEN	38
01.02.29	VERSCHILLEN IN AFMETING OF TOESTAND VAN BESTAANDE WERKEN EN TERREINEN	39
01.02.31	VERBAND MET ANDERE WERKEN	39
01.02.32	GEVONDEN VOORWERPEN	41
01.02.35	VERREKENING VAN MEER EN MINDER WERK	41
01.02.36	BESTEKWIJZIGINGEN	41
01.02.38	HOEVEELHEDEN	41
01.02.40	BETALING	42
01.02.42	KORTINGEN	43
01.02.43	VERPANDING OF CESSIE/ZEKERHEIDSTELLING/VERZEKERING	44
01.02.49	BESLECHTING VAN GESCHILLEN	46
01.03	VERZEKERING	46
01.03.10	VERZEKERING DOOR DE AANNEMER	46
01.04	VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN	48
01.04.10	VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN	48
01.04.20	VERREKENING WIJZIGING LOONKOSTEN	48
01.04.30	VERREKENING WIJZIGING MATERIAALPRIJZEN	48
01.04.40	VERREKENING WIJZIGING BRANDSTOFPRIJZEN	49
01.05	TEKENINGEN EN BEREKENINGEN	49
01.05.10	TEKENINGEN EN BEREKENINGEN	49
01.05.19	ONDERHOUDS-BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN INSTALLATIES	50
01.06	ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN	51
01.06.10	ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN EN OMGEVINGSVEILIGHEID	51
01.06.19	VEILIGHEIDSGEDRAG EN -BEWUSTZIJN	53
	TECHNISCHE BEPALINGEN EN WERKBESCHRIJVING	54
05.	BOUWPLAATSVOORZIENINGEN	54
10.	STUT- EN SLOOPWERK	58
12.	GRONDWERK	60
14.	BUITENRIOLERING EN DRAINAGE	63
15.	TERREINVERHARDINGEN	64

16.	BEPLANTINGEN	65
17.	TERREININRICHTING	66
19	CONTROLE METINGEN	67
20.	FUNDERINGSPALEN EN DAMWANDEN	67
21.	BETONWERK	68
22.	METSELWERK	70
23.	VOORAF VERVAARDIGDE STEENACHTIGE ELEMENTEN	72
24.	RUWBOUWTIMMERWERK	73
25.	METAALCONSTRUCTIEWERK	74
26.	BOUWKUNDIGE KANAALELEMENTEN	76
30.	KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN	76
31.	SYSTEEMBEKLEDINGEN	77
32.	TRAPPEN EN BALUSTRADEN	78
33.	DAKBEDEKKINGEN	79
34.	BEGLAZING	81
35.	NATUUR- EN KUNSTSTEEN	82
36.	VOEGVULLING	83
37.	NA-ISOLATIE	83
38.	GEVELSCHERMEN	84
40.	STUKADOORWERK	85
41.	TEGELWERK	86
42.	DEKVLOEREN EN VLOERSYSTEMEN	87
43.	METAAL- EN KUNSTSTOFWERK	88
44.	PLAFOND- EN WANDSYSTEMEN	89
45.	AFBOUWTIMMERWERK	90
46.	SCHILDERWERK	91
47.	BINNENINRICHTING	94
48.	BEHANGWERK, VLOERBEDEKKING EN STOFFERING	95
49.	BRANDVEILIGHEIDSVOORZIENINGEN	96
50.	DAKGOTEN EN HEMELWATERAFVOEREN	96
51.	BINNENRIOLERING	96
52.	WATERINSTALLATIES	97
53.	SANITAIR	98
54.	BRANDBESTRIJDINGSINSTALLATIE	99
55.	GASINSTALLATIES	100

56.	PERSLUCHT- EN VACUUMINSTALLATIES	101
60.	VERWARMINGSINSTALLATIES	103
61.	VENTILATIE- EN LUCHTBEHANDELINGSINSTALLATIE.....	104
62.	KOELINSTALLATIES	105
68.	REGELINSTALLATIES	106
70.	ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIES.....	108
75.	COMMUNICATIE- EN BEVEILIGINGSINSTALLATIES	111
78.	GEBOUWBEHEERSYSTEMEN.....	113
80.	LIFTINSTALLATIES	114
EINDPAGINA.....		116

Inleiding

Het Rijksvastgoedbedrijf RVB Referentiebestek UAV 2012 (Hierna: RRU 2012) is tot stand gekomen door de samenvoeging van het RVB Defensie STABU-sjabloonbestek en de RVB Standaard bestek bepalingen, tot één integraal concept ten behoeve van het Rijksvastgoedbedrijf.

Het gebruik van de het RRU 2012 is verplicht volgens de ABAA DNR.

Het RRU 2012 heeft tot doel een optimale inhoudelijke kwaliteit en uniformiteit te verkrijgen in de projectbestekken van het RVB, alsmede een correcte juridische aansluiting op algemene en specifiek voor werken van de Rijksoverheid geldende wet- en regelgeving.

De structuur en de bepalingen van het RRU 2012 sluit aan op de STABU-bestek systematiek. Het aantal aanvullende Administratieve Bepalingen is daardoor tot een minimum beperkt.

Het RRU 2012 wordt regelmatig geactualiseerd, voor zover:

- De wet- en regelgeving wijzigingen hebben ondergaan;
- De Stichting STABU de catalogi met Aanvullende Administratieve Bepalingen en Werkbeschrijvingen heeft geactualiseerd;
- Voortschrijdend inzicht van het RVB in de contractuele regelingen met de aannemer mutaties in het RRU 2012 vereist.

Het RRU 2012 is tot stand gekomen met medewerking van:

Rijksvastgoedbedrijf

De Directie Transacties en Projecten

De Directie Vastgoedbeheer

Eindredactie:

Afdeling ICM, Centraal Documenten Punt Inkoop, werkgroep Contractenbuffet; en
Afdeling TE, Directie Vastgoedbeheer

Opmerkingen op het RRU 2012 gaarne per e-mail zenden aan:

Rijksvastgoedbedrijf

Directie Transacties en Projecten, afdeling ICM, Sectie Inkoop Expertise,
Centraal Documenten Punt Inkoop, Contractenbuffet,

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

E-mail: postbus.rvb.inkoopexpertise@rijksoverheid.nl

Algemeen

De bepalingen van het RRU 2012 dienen in het projectbestek te worden opgenomen, voor zover zij op het project van toepassing zijn. Bij keuzeposten dient (projectafhankelijk) een keuze te worden gemaakt uit de aangeboden mogelijkheden.

Bestekken geschreven in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) dienen van geen andere omslag te zijn voorzien dan een omslag (schutblad) in RVB-huisstijl. Deze omslagen zijn reeds toegevoegd aan het RRU 2012 (voorzien van een invulinstructie) en zijn te downloaden via de website van Stichting STABU (<https://ketenstandaard.nl/standaard/stabu/>) en dan "downloads" of (<https://ketenstandaard.nl/downloads/>).

Op de bestekomslag dient een geldig STABU-licentienummer van de bestekschrijver te zijn vermeld.

Algemene richtlijnen voor de bestekschrijver

De bestekschrijver dient duidelijke afspraken te maken met de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf over de te hanteren versie van het RRU 2012 bij het schrijven van het projectbestek, aangezien dit een recentere versie kan zijn dan de geldende versie op het moment van de opdracht. Ook nevenbestekschrijvers (bijv. adviseurs) hanteren voor het opstellen van bestekdelen dezelfde vastgestelde versie van het RRU 2012.

LET OP: De invulinstructie maakt bij diverse bepalingen onderscheid tussen bepalingen die specifiek gelden voor BZK of Defensie. De bestekschrijver dient hier rekening mee te houden en voegt de bepalingen (die op basis van de invulinstructie verplicht moeten worden opgenomen) toe aan het projectbestek. Van de bestekschrijver wordt verlangd optimaal gebruik te maken van de standaard STABU-catalogus en bepalingen uit het RRU 2012. Indien het schrijven van 'eigen teksten' noodzakelijk is moet de bestekschrijver deze 'eigen teksten' nummeren middels nummers 90-98. Voor de gehele projectbeschrijving geldt dat deze moet worden opgemaakt volgens dezelfde stijl c.q. opmaak als het RRU 2012. Daarnaast wordt op elke pagina de titel, paginanummering, licentienummer, besteknummer en datum vermeld.

Normen, voorschriften en richtlijnen

Bij het samenstellen van bouwstof- en resultaatpecificaties dient de bestekschrijver (in deze volgorde) gebruik te maken van:

1. *Normen en daarmee vergelijkbare publicaties* (zoals CUR-aanbevelingen e.d.);
2. *Bouwstof-/productspecificaties*;
3. *Beoordelingsrichtlijnen* (gecertificeerde producten en processen), mits deze niet conflicteren met de CPR (Verordening (EU) No. 305/2011)

Nederlandse (of nationale) merk-/fabrikantnamen, normen en technische specificaties

Uit paragraaf 17, lid 5 van de UAV 2012 volgt dat de aannemer, de in het bestek met fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen ook daadwerkelijk **moet** leveren, met als uitzondering: "Indien de directie zulks goedvindt, zal de aannemer in plaats van met een fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen andere mogen leveren, mits van overeenkomstige hoedanigheid".

Dit is dus **niet** het gelijkwaardigheidsbeginsel uit de Aanbestedingswet. De keuze ligt **niet** bij de aannemer, hij mag enkel een ander voorstel doen en de directie beslist!

Indien bovenstaande van toepassing is, worden bouwstoffen dus **niet** vergezeld van de tekst "of gelijkwaardig".

Echter, in het kader van de wetswijziging van de Aanbestedingswet 2012 (per 1 juli 2016 in werking), waar de overheid en dus het Rijksvastgoedbedrijf zich aan **moet** conformeren, (uitgewerkt in het Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016)), is het bij zowel Europese als nationale aanbestedingen **niet** toegestaan om te verwijzen naar een **nationale** norm, technische goedkeuring dan wel technische specificaties inzake het ontwerpen, berekenen en uitvoeren van werken. Dit is slechts toegestaan bij het ontbreken van Europese normen waarbij **iedere verwijzing** vergezeld **moet** gaan van de woorden "**of gelijkwaardig**".

Tevens stelt de gewijzigde Aanbestedingswet en het ARW 2016 het volgende: "De aanbesteder maakt in de technische specificaties geen melding van een bepaald fabricaat, een bepaalde herkomst of een bijzondere werkwijze, noch van een verwijzing naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, waardoor bepaalde ondernemingen of bepaalde producten worden bevoordeeld of geëlimineerd, tenzij dit door het voorwerp van de opdracht gerechtvaardigd wordt".

"De aanbesteder mag de melding of verwijzing opnemen in de technische specificatie wanneer: een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing bovenstaand artikel, en deze melding of verwijzing vergezeld gaat van de woorden "of gelijkwaardig".

Dit resulteert in de verplichting dat in bestekken die worden aanbesteed door het Rijksvastgoedbedrijf bij **iedere noodzakelijke** verwijzing zoals hier bedoeld, dient te worden vermeld "**of gelijkwaardig**". Deze verplichting kan op een praktische wijze worden uitgevoerd door bij **elke** werkbeschrijving in de specificatie de volgende tekst op te nemen: "Voor de in deze specificatie genoemde fabricaat en/of merknaam dient erachter te worden gelezen 'of gelijkwaardig'."

Waarbij voor "of gelijkwaardig" **niet** paragraaf 17, lid 5 van de UAV 2012 geldt, maar de aannemer de vrije keuze en verantwoording heeft voor de door hem te leveren c.q. aan te brengen bouwstoffen, ongeacht het voorgeschreven merk en type.

Onder de gewijzigde Aanbestedingswet en het ARW 2016 dient een bouwstof waarbij melding wordt gemaakt, van een bepaald fabricaat, merk e.d., vergezeld

te gaan van de woorden "of gelijkwaardig". In plaats van de woorden "of gelijkwaardig" dient in principe het woord "zoals" te worden gelezen. Het is mogelijk, als men op geen andere wijze duidelijk kan maken wat men wil, om dus wel een fabricaat, merk e.d. te benoemen maar **niet** te eisen, ofwel een bouwstof (product) welke bijvoorbeeld hetzelfde kan of van overeenkomstige kwaliteit is.

Alleen wanneer het **noodzakelijk** is dat er daadwerkelijk een fabricaat, merk e.d. moet worden voorgeschreven (bv. sloten uitbreiding PI) is dit, mits ontwijfelbaar gemotiveerd in de aanbestedingsstukken, toegestaan.

Waarbij alleen bij deze specifieke bouwstoffen **de tekst niet** wordt vergezeld van de tekst "of gelijkwaardig".

Certificaten

De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 maakt het voor aanbestedende diensten mogelijk om onder voorwaarden specifieke keurmerken (en hierbij behorende certificaten) uit te vragen bij aanbesteding. Het betreft hier keurmerken op het gebied van milieu, duurzaamheid (bijv. de levenscyclus van een werk) en binnen het sociaal domein (bijv. het voldoen van een werk aan toegankelijkheid voor personen met een handicap). Met een keurmerk kunnen inschrijvers aantonen te voldoen aan de uitgevraagde eisen. De Aanbestedingswet verbindt voorwaarden aan het uitvragen van specifieke keurmerken, waarvan de belangrijkste is dat een keurmerk alleen mag worden uitgevraagd indien de (onderliggende) keurmerkeisen betrekking hebben op de criteria die verband houden met het werk c.q. eisen die gesteld worden aan het werk. Indien dit niet het geval is mag alleen worden geëist dat de inschrijving voldoet aan de onderliggende keurmerkeisen, waarbij geldt dat deze verband dienen te houden met het werk. Ook hier geldt het principe "of gelijkwaardig" en dient de aanbestedende dienst altijd een ander keurmerk of (indien de inschrijver niet tijdig een keurmerk kan verkrijgen) een ander bewijsmiddel te aanvaarden waaruit volgt dat de inschrijving voldoet aan de gestelde eisen.

Staat van verrekenprijzen/verrekenbare hoeveelheden

Indien het bestek (de aannemingsovereenkomst) wordt verrekend middels verrekenbare hoeveelheden, dienen deze in het bestek of middels een bij het bestek behorende "staat van verrekenprijzen" te worden opgenomen.

Bij de inschrijving moet voor elke resultaatsverplichting in de staat van verrekenprijzen een prijs per eenheid, respectievelijk een totaalbedrag van een resultaatsverplichting worden ingevuld, dit betekent dat de in de staat van verrekenprijzen genoemde hoeveelheden en bedragen bindend worden voor en onderdeel zijn, van de aannemingsovereenkomst.

Het eindtotaal op de "staat van verrekenprijzen", dient overeen te komen met het op het inschrijvingsbiljet voorkomende bedrag van de inschrijfsom.

Dit is wat anders dan dat de aannemer, die voor het werk in aanmerking komt, in de uitnodigingsbrief wordt gevraagd zijn inschrijfbegroting te overleggen. Deze kan en mag niet anders zijn dan een "nadere specificatie van de aannemingssom".

Deze kan (juridisch) **nooit** "deel uitmaken van de aannemingsovereenkomst", maar kan slechts dienen om inzicht in de opbouw van de aannemingssom te

verkrijgen; denk hierbij aan onderhandelingen over wijzigingen (meer-minderwerk).

Rijksoverheid Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Het kabinet heeft in het beleidsprogramma 2007 - 2011 de doelstelling geformuleerd dat het Rijk vanaf 2010 maatschappelijk verantwoord inkoopt. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen betekent voor het Rijksvastgoedbedrijf dat zij vanaf 1 januari 2010 in alle aanbestedingen en inkopen van de relevante productgroepen, de opgestelde duurzaamheidseisen opneemt en er daarmee voor zorgt dat het resultaat van de inkoop voldoet aan deze eisen. Het gaat hierbij om de minimeisen aan het product en contractbepalingen.

De contractbepalingen en de minimeisen, welke betrekking hebben op de uitvoering, zijn opgenomen in het RRU 2012. De overige minimeisen zijn vastgelegd in het bij het project behorende programma van eisen en de bijlagen. Conform de opdracht voor deze (bestek)fase dienen de betreffende eisen in het bestek (bestekboek en tekeningen) te worden uitgewerkt.

Precontractuele bepalingen (selectie- en gunningscriteria bij aanbestedingen)

Precontractuele bepalingen als maatschappelijke, technische, organisatorische en financieel-economische eisen waaraan een inschrijver moet voldoen, alsmede de gegevens die moeten worden overlegd om in aanmerking te kunnen komen voor de opdracht van het werk, worden **uitsluitend** in de uitnodiging tot inschrijving opgenomen.

Andere overeenkomsten

Bij andere (nevenaanneming) overeenkomsten, dienen de aanvang en opleveringsdata of termijnen van de verschillende bestekken zodanig op elkaar te worden afgestemd, dat het **totale** bouwproces in één keer kan worden beëindigd met (goed)keuring en oplevering.

Onderhoudsovereenkomsten die aansluiten op de realisatie van een bouwproject dienen altijd in een afzonderlijk bestek te worden geregeld, zodat het bouwproces (en eventueel de daarop aansluitende onderhoudstermijn inclusief eventueel preventief en correctief onderhoud) kan worden beëindigd met (goed)keuring en oplevering, waarna een nieuwe overeenkomst van kracht kan worden.

Naamsaanduiding bouwplaats

De informatie over de uitvoering van het Bouwbord Rijksvastgoedbedrijf, die nodig is voor het bestek, maakt onderdeel uit van het RRU 2012 (als bestand in Pdf-formaat). Het bestand kan in afgedrukte vorm of digitaal als bijlage worden opgenomen in het bestekboek, indien dit van toepassing is.

Codering en inhoud van deze toelichting

De toelichtende teksten zijn gecodeerd overeenkomstig de desbetreffende STABU-Standaard 2019. Toelichtingen die aanwezig zijn in de STABU-technische specificaties zijn in deze toelichting niet opgenomen.

BESTEKOMSLAG

Toelichting:

Bestekken geschreven in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) dienen van geen andere omslag te zijn voorzien dan een omslag (schutblad) in RVB-huisstijl. Deze omslagen zijn reeds toegevoegd aan het RRU 2012 (voorzien van een invulinstructie) en zijn tevens te downloaden via de website van Stichting STABU (<https://ketenstandaard.nl/standaard/stabu/>) en dan "downloads" of (<https://ketenstandaard.nl/downloads/>).

De RRU 2012 is vooralsnog gebaseerd op de en de STABU2 online Catalogus en de STABU-standaard 2019.

De onderdelen vermeld op de bestekomslagen dienen conform de opgenomen aantekeningen in het RRU 2012 te worden ingevuld.

Bij het licentienummer moet het licentienummer van het externe bedrijf worden ingevuld zoals die bij de stichting STABU staat ingeschreven. Bij intern samen te stellen bestekken moet het RVB STABU licentienummer worden ingevuld, zijnde **L88.35.04 B**. Het licentienummer moet eveneens in de voettekst van elke bladzijde worden ingevuld.

TITELPAGINA

Toelichting:

De onderdelen vermeld op de titelpagina dienen conform de opgenomen aantekeningen in het RRU 2012 te worden ingevuld. Daarnaast geldt dat opdrachtgever en aannemer beide in het bezit horen te zijn van eenduidige en complete documenten die de overeenkomst vormen.

Om ervoor zorg te dragen dat de overeenkomst wordt gesloten op basis van eenduidige en complete documenten, worden de documenten voorzien van zogenaamde identificatiegegevens. Als onderdeel van de identificatie van het bestekboek als contract document zal op de titelpagina in de betreffende invultekst het aantal genummerde pagina's en alle niet-genummerde pagina's (zoals bestekomslag) worden aangeven en moet zijn voorzien van eenzelfde datumaanduiding. De titelpagina en de pagina's behorend bij de inhoudsopgaven 'worden apart vermeld.

OVERZICHT BIJLAGEN

Toelichting:

Alle bijlagen moeten worden opgemaakt volgens dezelfde stijl c.q. opmaak als het RRU 2012. Daarnaast moet op elke bijlage worden vermeld: titel, paginanummering, licentienummer, besteknummer en datum.

Bij de beschrijving van het werk behorende tekeningen:

Er dient een keuze gemaakt te worden voor tekst **A** of **B**, de niet gekozen tekst moet worden verwijderd. Indien door het RVB tijdens de uitvoering geen werktekeningen worden gemaakt, wat bij intern voorbereide projecten gebruikelijk is, dan zijn de in de tekeninglijst genoemde tekeningen 'alle tekeningen' zoals bedoeld in de UAV 2012.

Overige bijlagen:

Hier worden alle (model)formulieren en andere documenten voor zover van toepassing op het werk vermeld.

Een aantal bijlagen zijn ter download beschikbaar op de STABU website (<https://ketenstandaard.nl/standaard/stabu/> en dan "downloads" of (<https://ketenstandaard.nl/downloads/>) of worden door de projectbevoegde ter beschikking gesteld.

Bijlagen dienen eenduidig in het "Overzicht bijlagen" te worden vermeld met eveneens datum, eventueel (versie)nummer en titel. Men dient ervoor te zorgen dat de datum aanduidingen consistent zijn (bijvoorbeeld: een document met een bepaalde datum kan geen verwijzing bevatten naar documenten met een latere datum).

In geval er sprake is van een openbare (Europese) aanbesteding dient het bestek aan de aanbestedingsvoorwaarden die voortvloeien uit de gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (geldend per 1 juli 2016) te voldoen.

Aangezien het overnemen of interpreteren van terrein- en bodemgegevens de kans op het ontstaan van onjuistheden en tegenstrijdigheden vergroot, wordt aanbevolen te verwijzen naar als bijlage bij het bestek te voegen documenten. Gegevens m.b.t. de bodem en grondwaterstand dienen te worden vermeld. Het verstrekken van onjuiste gegevens verhoogt de risico's.

EINDPAGINA

Toelichting:

De eindpagina zoals opgenomen in het RRU 2012 moet altijd worden toegevoegd aan het projectbestek.

ALGEMENE TOELICHTING EN INVULINSTRUCTIES T.B.V. DE ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN.

INFORMATIE-OVERDRACHT

Toelichting:

Het vervaardigen van tekeningen, berekeningen en andere documenten door de aannemer is afhankelijk van hetgeen daaromtrent in de van toepassing zijnde voorschriften is bepaald en hetgeen is overeengekomen ten aanzien van de taakverdeling tussen de opdrachtgever/directie UAV en eventuele bijstander met de aannemer.

Bovenstaande gegevens en stukken dienen per project en per onderdeel door de ontwerpende partij aan de opdrachtgever, directie UAV of de hiervoor verantwoordelijke bijstander te worden verstrekt.

De opdrachtgever dient (ingevolge paragraaf 5, lid 1 van de UAV 2012) ervoor te zorgen dat de aannemer tijdig kan beschikken "over de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen, die voor de opzet van het werk volgens het bestek vereist zijn" en "over de benodigde tekeningen en andere gegevens".

De opdrachtgever (eventueel directie) zorgt daarom voor het aanleveren van bescheiden, alsmede voor het verstrekken van de daartoe benodigde gegevens aan de aannemer.

Indien een (Europees erkende) BRL is voorgeschreven (mits deze niet conflicteert met de CPR (Verordening (EU) No. 305/2011)), voldoen processen middels het te verstrekken certificaat aan de (in de BRL genoemde) prestatie-eisen volgens het Bouwbesluit.

01 VOOR HET WERK GELDENE VOORWAARDEN

01.01 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN EN VOORSCHRIFTEN

01.01.10 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN

01. VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN

Toelichting:

De STABU-Standaard 2019 dient in ieder STABU-projectbestek van toepassing te worden verklaard.

Door het opnemen van deze bepaling worden ook de Uniforme Administratieve Voorwaarden uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) van toepassing verklaard.

Het RRU 2021 voorziet in de noodzakelijke aanvullingen en aanwijzingen op de UAV 2012 als gevolg van beleid en regelgeving.

Indien project specifieke aanpassingen/aanvullingen van de UAV 2012 "gewenst" zijn, anders dan in de RRU staan aangegeven, kan dit slechts na uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de namens de opdrachtgever voor het project optredende functionaris.

>>> Bepaling 01.01.10-01 altijd letterlijk in het projectbestek opnemen.

09. RUBRICERING

Toelichting:

Lid 1: Vul dit in indien de opdrachtnemer in het werk te maken krijgt met gerubriceerde informatie. Eventuele eisen aan ruimten met een gerubriceerd karakter in overleg met de beveiligingsfunctionaris en/of adviseur informatieveiligheid (van het RVB) af te stemmen. De adviseur informatieveiligheid bij het RVB heeft het volgende mailadres:

Postbus.rvb.informatiebeveiliging@rijksoverheid.nl.

Leden 2 en 3: Neem deze optie alleen op in je bestek indien de opdrachtnemer in het werk te maken krijgt met gerubriceerde informatie van **Defensie** (bij "gerubriceerde" Rijksopdrachten de leden 2 en 3 verwijderen). De rubriceringsaanduidingslijst moet dan als bijlage bij dit bestek worden gevoegd en in de inhoudsopgave worden vermeld. De eisen te stellen voor toegang tot TBB-ruimten in te vullen in overleg met BF/BA/adviseur informatieveiligheid.

Een ruimte op een Defensieterrein kan ook gerubriceerd zijn (een TBB-ruimte), maar dit betekent niet automatisch dat alle tekeningen/bepalingen uit een bestek die over die ruimte gaan ook die rubricering kennen. Wat wel zo is, is dat indien er toegang tot die TBB-ruimte nodig is dat er dan een zogenaamde 'access to site' screening geëist kan worden door de MIVD (BIV). Niet het hele bedrijf, maar alleen de medewerkers worden dan persoonlijk gescreend op het juiste niveau. Dit is niet altijd automatisch zo (het 'kan' worden geëist door Defensie). Per geval is het noodzakelijk om een afweging te maken welke maatregelen nodig zijn ter bescherming van de informatie (informatie rubricering, informatie beperkter verspreiden, informatie opdelen en niet rubricering, access to site screening only, strikte begeleiding en leeghalen TBB's etc. etc.).

Indien deze bepaling in het bestek wordt opgenomen omdat er gerubriceerde informatie met de aannemer moet worden gedeeld, dan moet de inschrijver van het werk reeds ABDO gecertificeerd zijn voordat de opdracht verstrekt mag worden.

Algemeen: Denk eraan de gerubriceerde documenten, wat het gehele bestekboek kan zijn indien daarin gerubriceerd informatie staat of een specifieke bijlage of tekeningblad(en), (voor zover opgesteld door of namens het RVB) op de juiste wijze te markeren met een rubricering volgens de handleiding rubricering. De "Algemene Beveiligingseisen voor Defensieopdrachten 2019" (ABDO 2019) is [hier](#) te vinden.

Zie ook handleiding rubricering 2015 op het Rijksportaal.

>>> Bepaling 01.01.10-09 lid 1 in het projectbestek opnemen indien de opdrachtnemer in het werk te maken krijgt met gerubriceerde informatie

en daarnaast ook de leden 2 en 3 opnemen bij gerubriceerde Defensieprojecten.

01.02 AANVULLINGEN EN AFWIJKINGEN OP EN INVULLINGEN VAN DE UAV 2012

01.02.01 AANDUIDINGEN, BEGRIPSBEPALINGEN

Toelichting:

In aanvulling op de UAV 2012 paragraaf 1 Aanduidingen, begripsbepalingen zijn in het RRU 2012 extra begripsbepalingen opgenomen, te weten:

- Werkterrein; (01.02.01-01 en 01.02.01-09)
- Coördinerend en Ontwerpend constructeur; (01.02.01-19)

Deze begripsbepalingen zijn in het RRU 2021 opgenomen omdat de UAV 2012 niet voorziet in deze definities.

Ten aanzien van 'Coördinerend en Ontwerpend constructeur' geldt dat afhankelijk van het project, de bewakende rol voor de constructieve samenhang en het toetsen van de detailuitwerkingen van de deelconstructies, bij de opdrachtgever of de aannemer wordt neergelegd waarbij ieder voor zijn deel van de berekeningen, tekeningen en dergelijke verantwoordelijk blijft. De taken van de 'Coördinerend en Ontwerpend constructeur' worden beschreven op het [Kennisportaal Constructieve Veiligheid](#).

- >>> Bepaling 01.02.01-01 altijd in het projectbestek opnemen.
- >>> Bepaling 01.02.01-09 alleen bij verbouwingen en altijd in combinatie met 01.02.01-01 opnemen.
- >>> Bepaling 01.02.01-19 in het projectbestek opnemen indien 01.02.05-09 of 01.02.06-09 in het projectbestek zijn opgenomen.

01.02.02 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN

02. TOEPASSELIJKHEID PUBLICATIES

Toelichting:

Normbladen en dergelijke publicaties worden volgens de STABU-systematiek aangegeven met het jaar van uitgifte of laatste wijziging. NEN 6008+w97 betekent: de uitgave (met het wijzigingsblad) van het jaar 1997.

NEN-EN 313-1-96 betekent: de uitgave van het jaar 1996.

Door het vermelden van de publicatie met het jaar van uitgifte kan er nimmer onduidelijkheid bestaan over de versie die op de specificatie in het bestek van toepassing is. Elke bestekspost waarin een publicatie is vermeld overeenkomstig de STABU-systematiek gaat boven hetgeen is bepaald in paragraaf 2, lid 2 van de UAV 2012 (de bijzondere regeling gaat voor de algemene regeling).

In het projectbestek vermelde technische normvoorschriften, praktijkrichtlijnen, beoordelingsrichtlijnen of andere publicaties zijn inclusief correcties, aanvullingen, wijzigingen, van toepassing op het projectbestek.

>>> Bepaling 01.02.02-02 altijd in het projectbestek opnemen.

09. HOOFDELIJKE AANSPRAKELIJKHEID

Toelichting:

De regeling correspondeert met artikel 2.26.2 ARW 2016. De gelding van de regeling zal in geschillen tussen Nederlandse ondernemingen wel worden aangenomen, ook wanneer de regeling niet ook in het bestek is opgenomen (gewoonterecht; bestendig gebruik in de sector, etc.) maar dit sluit niet geheel uit dat een ondernemer die niet volledig op de hoogte is van de Nederlandse mores (aannemer Europese lidstaat) met succes kan betogen dat zo'n regeling tenminste ook deel uit moet gaan maken van de aannemingsovereenkomst zelf.

Artikel 2.26.2 ARW 2016 luidt: "Tenzij de aanbesteder in de aankondiging anders bepaalt, zijn twee of meer ondernemers die gezamenlijk inschrijven hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van alle uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

>>> Bepaling 01.02.02-09 altijd in het projectbestek opnemen.

00.02.03 DIRECTIE

01. AANGEWEZEN DIRECTIE

Toelichting:

Het RVB wijst in principe middels de opdrachtbrief de directie aan. Wordt in de opdrachtbrief geen directie aangewezen, dan kan aanwijzing van de directie geschieden middels deze bestekbepaling.

>>> Bepaling 00.02.03-01 altijd in het projectbestek opnemen. Indien in de opdrachtbrief een directie wordt aangewezen dan hier verwijzen naar de opdrachtbrief. Wanneer dit niet in de opdrachtbrief vermeld staat, kan met deze bepaling gekozen worden om een directie aan te wijzen.

02. GEEN DIRECTIE

Toelichting:

Het niet benoemen van een directie UAV op een werk kan kostenconsequenties opleveren. Het benoemen van een directie UAV dient uiterlijk middels de opdrachtbrief aan de aannemer te worden meegedeeld. Het niet benoemen wordt altijd in het bestek vermeld. (zie hierover ook paragraaf 3, leden 1, 2 en 9 van de UAV 2012). Indien er geen directie wordt benoemd, is het risico voor de opdrachtgever dat de aannemer extra kosten moet maken en heeft de aannemer recht op bijbetaling (bv. de aannemer moet fysiek naar de opdrachtgever toekomen, stagnatie).

>>> Bepaling 01.02.03-02. in het projectbestek opnemen indien op het project in het geheel geen directie zal worden benoemd en er dus geen personen worden aangewezen die als directie zullen optreden.

01.02.05 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER

03. OVERZICHT TER BESCHIKKING GESTELDE BOUWSTOFFEN

Toelichting:

Het opnemen van deze bepaling is van belang indien het RVB-bouwstoffen ter beschikking stelt ten behoeve van de uitvoering van het werk.

In de aanvullende bepaling kan worden aangegeven welke bouwstoffen dit zijn. In de werkbeschrijving dienen de ter beschikking gestelde bouwstoffen te worden beschreven.

>>> Bepaling 01.02.05-03 alleen opnemen in het projectbestek indien RVB-bouwstoffen ter beschikking stelt.

04. AFLEVERING BOUWSTOFFEN OPDRACHTGEVER

Toelichting:

Indien RVB ingevolge bepaling 01.02.05-03 bouwstoffen ter beschikking stelt, is het van belang om in het bestekproject op te nemen wanneer de bouwstoffen worden afgeleverd op het werk.

>>> Bepaling 01.02.05-04 altijd opnemen in het projectbestek indien RVB ingevolge bepaling 00.02.05-02 bouwstoffen ter beschikking stelt.

08. AANWEZIGHEID VERONTREINIGINGEN

Toelichting:

Gegevens m.b.t. de aanwezigheid van verontreinigingen dienen te worden gemeld. Bij het ontbreken en of het verstrekken van onjuiste gegevens ligt de verantwoording bij de opdrachtgever.

>>> Bepaling 01.02.05-08 in het projectbestek opnemen indien het werkterrein verontreinigd is.

31. RAPPORT BELENDINGEN

Toelichting:

Indien er sprake is van belendingen zal de opdrachtgever, voordat met de uitvoering van het werk wordt begonnen, een rapport verstrekken, waarin de staat van belendingen verkeren. Indien deze taak toekomt aan de aannemer, dient bepaling 01.02.06-31 in het projectbestek te worden opgenomen in plaats van de hier toegelichte bepaling.

>>> Bepaling 01.02.05-31 **of** bepaling 01.02.06-31 in het projectbestek opnemen indien de opdrachtgever op zijn kosten het onderzoek laat of heeft laten uitvoeren.

09. COORDINEREND CONSTRUCTEUR

Toelichting:

De begripsbepaling coördinerend constructeur is nader uitgewerkt in 01.02.01-09. In deze bepaling wordt de directie aangewezen als coördinerend constructeur. De bepaling 01.02.05-09 altijd opnemen in het projectbestek als de hoofdconstructies door het Rijksvastgoedbedrijf zijn

berekend. De coördinerend constructeur moet bij voorkeur dezelfde te zijn als de ontwerpend constructeur.

- >>> Bepaling 01.02.05-09 **of** 01.02.06-09 opnemen in het projectbestek. Hierbij geldt dat bepaling 01.02.05-09 altijd in het projectbestek moet worden opgenomen indien de hoofdconstructies door het Rijksvastgoedbedrijf zijn berekend. Bepaling 01.02.06-09 dan **niet** opnemen.

01.02.06 VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER
33. NALEVEN WET ARBEID VREEMDELINGEN

Toelichting:

De Wet arbeid vreemdelingen (Wav) geeft aan op welke wijze vreemdelingen toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt. In deze wet worden regels gesteld waaraan werkgevers moeten voldoen indien zij door vreemdelingen arbeid laten verrichten. In de wet wordt onder een werkgever verstaan degene die in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf een ander arbeid laat verrichten en de natuurlijke persoon die een ander huishoudelijke of persoonlijke diensten laat verrichten.

Het werkgeverschap is in de zin van de Wav ruimer dan de civielrechtelijke definitie van een werkgever. De ruime omschrijving van het werkgeverschap in de Wav brengt mee dat een persoon die arbeid verricht meer dan één werkgever kan hebben. Te denken valt aan een situatie waarin een persoon door tussenkomst van een bedrijf wordt ingezet voor het uitvoeren van werkzaamheden bij een ander bedrijf, dit is bijvoorbeeld het geval bij het in- en uitlenen van arbeidskrachten en bij uitbesteding en aanneming van werk.

Het brede werkgeversbegrip houdt dus in dat ook een werkgever die via intermediairs zoals uitzendbureaus en loonbedrijven personeel inhuurt, werkgever is in de zin van de Wav.

De werkgever die inhuurt, is ervoor verantwoordelijk dat de persoon die voor hem werkt een tewerkstellingsvergunning heeft, tenzij de intermediair hier al over beschikt. Een opdrachtgever die het werk via een (onder)aannemer uitbesteedt, wordt eveneens aangemerkt als werkgever in de zin van de Wav, voor de werkzaamheden die de (onder)aannemer door een vreemdeling laat verrichten.

(Uitzendbureaus, loonbedrijven, aannemers en onderaannemers vallen onder het brede werkgeversbegrip van de Wav).

In bovengenoemde situaties is dus iedere werkgever, van (hoofd)opdrachtgever tot (onder)aannemer, van uitzendbureau tot inlener, verantwoordelijk voor de juiste naleving van de wettelijke verplichtingen en kan aan iedere werkgever een boete worden opgelegd als ergens in de keten van werkgevers de wet wordt overtreden.

Indien een overtreding aan een werkgever niet of in mindere mate verweten kan worden, kan een boete achterwege blijven of gematigd worden. Voor de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid zijn alle relevante feiten en omstandigheden van het geval bepalend. Daarnaast is

de wijze waarop en de mate waarin de opdrachtgever of andere werkgevers ten behoeve van wie het werk wordt uitgevoerd, op de juiste naleving van de wet- en regelgeving toeziet, van belang. Voor de invulling van de eigen verantwoordelijkheid zullen alle werkgevers in de keten, opdrachtgever en aannemer, maar ook een uitzendbureau, inlener en alle overige werkgevers betrokken bij de uitvoering, onderling afspraken moeten maken over de juiste naleving van de regelgeving. Ook zal gedurende de uitvoering van het werk, een opdrachtgever zich - met regelmaat - ervan moeten vergewissen dat het bedrijf dat hij voor de uitvoering van het werk heeft ingeschakeld, zich inzet om te voldoen aan de eisen die de Wav stelt.

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft daartoe met Rijkswaterstaat en de Inspectie SZW in een interdepartementaal overleg maatregelen opgesteld welke zijn gericht op het vermijden van in strijd zijn met de Wav, zonder als Rijksvastgoedbedrijf in een oneigenlijke rol te geraken. Deze maatregelen, geformuleerd middels een besteksartikel, dienen in de bestekken te worden opgenomen onder de administratieve voorwaarden.

>>> Bepaling 01.02.06-33 altijd in het projectbestek opnemen.

27. OVERZICHT VOORGESCHREVEN ONDERAANNEMER(S)/LEVERANCIER(S)

Toelichting:

Indien de opdrachtgever gebruik wil maken van, volgens paragraaf 6, lid 27 van de UAV 2012, voorgeschreven onderaannemer(s)/leverancier(s), dienen deze in dit artikel te worden genoemd. In de werkbeschrijvingen dienen (indien mogelijk) steeds de voorgeschreven onderaannemer(s)/leverancier(s) te worden aangegeven. Belangrijk hierbij is dat er geen afwijkingen ontstaan tussen dit overzicht en in de werksomschrijving voorgeschreven onderaannemer(s)/leverancier(s).

>>> Bepaling 01.02.06-27 in het bestek opnemen indien de opdrachtgever gebruik maakt van voorgeschreven onderaannemer(s)/leverancier(s).

31. RAPPORT BELENDINGEN

Toelichting:

Indien er sprake is van belendingen zal de aannemer, voordat met de uitvoering van het wordt begonnen, een rapport moeten leveren over de belendingen. Indien deze taak toekomt aan de opdrachtgever, dient bepaling 01.02.05-31 in het projectbestek te worden opgenomen in plaats van de hier toegelichte bepaling.

>>> Bepaling 01.02.06-31 **of** bepaling 01.02.05-31 in het projectbestek opnemen indien de aannemer middels het bestek, voor de uitvoering van het werk, een rapport over de belendingen moet leveren.

09. COORDINEREND CONSTRUCTEUR

Toelichting:

De begripsbepaling coördinerend constructeur is nader uitgewerkt in 01.02.01-09. Middels de aanvullende bepaling kan de aannemer worden aangewezen als coördinerend constructeur. Deze bepaling moet altijd in het projectbestek worden opgenomen indien de hoofdconstructies door de aannemer zijn of moeten worden berekend. De coördinerend constructeur dient dezelfde te zijn als de ontwerpend constructeur.

- >>> Bepaling 01.02.06-09 **of** 01.02.05-09 in het projectbestek opnemen. Hierbij geldt dat bepaling 01.02.06-09 in het projectbestek moet worden opgenomen indien de hoofdconstructies door de aannemer zijn of moeten worden berekend. Bepaling 00.02.05-09 dan **niet** opnemen.

11. WET AANPAK SCHIJNCONSTRUCTIES (WAS)

Toelichting:

Deze bepaling komt voort uit de Wet aanpak schijnconstructies (WAS) welke per 1 juli 2015 in werking is getreden. Deze wet is bedoeld om constructies aan te pakken die zijn opgezet om de regels en cao-afspraken te omzeilen. Zowel de werkgever als de opdrachtgever wordt verantwoordelijk gesteld voor het betalen van het cao-loon. Dit geldt voor het verbod op inhoudingen op en verrekeningen met het wettelijk minimumloon, de verplichte betaling van tenminste het minimumloon en de specificatie van de onkostenvergoedingen op de loonstrook. De genoemde maatregelen worden genomen zodat het beter is te controleren dat het minimumloon daadwerkelijk wordt uitbetaald. Met het opnemen van deze bepaling wordt ervoor gezorgd dat uitbuiting, onderbetaling van werknemers en oneerlijke concurrentie worden tegengegaan.

In bovengenoemde situaties is dus zowel de werkgever als de opdrachtgever verantwoordelijk voor de juiste naleving van de wettelijke verplichtingen. Indien een overtreding aan de opdrachtgever verweten kan worden is de opdrachtgever aansprakelijk bij onderbetaling. Gedurende de uitvoering van het werk zal een opdrachtgever zich er dus van moeten vergewissen dat het bedrijf dat hij voor de uitvoering van het werk heeft ingeschakeld, zich inzet om te voldoen aan de eisen die in de arbeidsvoorwaarden zijn gesteld. De betreffende maatregelen zijn geformuleerd in dit besteksartikel.

- >>> Bepaling 01.02.06-11 altijd in het projectbestek opnemen.

19. VOERTAAL EN CORRESPONDENTIE

- >>> Bepaling 01.02.06-19 altijd in het projectbestek opnemen.

29. BELANGENVERSTRENGELING, OMKOPING EN CONTACTEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 01.02.06-29 altijd in het projectbestek opnemen.

39. PRECARIO

Toelichting:

Ingeval van nevenaanneming vermelden welke aannemer de precariokosten voor zijn rekening neemt. Bij hoofdaanneming kan dit artikel vervallen c.q. deze bepaling niet opnemen in het projectbestek.

- >>> Bepaling 01.02.06-39 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

49. VERPLICHTINGEN SOCIAL RETURN

Toelichting:

Bepaling 01.02.06-49 opnemen indien:

- De loonsom in de directiebegroting groter is dan 250.000 Euro (excl. BTW) en de geschatte uitvoeringsduur ten minste 6 maanden bedraagt; en
- Beoordelen of het project gelet op zijn aard zich leent voor inzet van Social Return. Beoordeling opnemen in het projectdossier;

Het verantwoordingsformulier Social Return in dat geval bij dit bestek voegen.

- >>> Bepaling 01.02.06-49 altijd in het projectbestek opnemen indien de loonsom (30% van de aannemingssom) meer dan 250.000 euro bedraagt en de uitvoeringsduur van het betreffende werk minimaal is vastgesteld op 6 maanden.

59. GEBIEDSBEPERKINGEN NATO

- >>> Bepaling 01.02.06-59 alleen opnemen bij RVB Defensieprojecten in geval er sprake is van NATO werken.

69. CONTRACTBEPERKINGEN OVERHEIDSFUNCTIONARISSEN VS

- >>> Bepaling 01.02.06-69 alleen opnemen bij RVB Defensieprojecten wanneer sprake is van USA werken.

79. OPVOLGEN REGELGEVING OP TERREINEN EN IN GEBOUWEN

- >>> Bepaling 01.02.06-79 altijd opnemen bij RVB Defensieprojecten.

89. TOEZICHTKEURINGSPAN (TKP)

Toelichting:

Dit artikel wordt in RVB Defensieprojecten opgenomen om invulling te geven aan een duidelijke afbakening van taken en de wijze van werken tussen de uitvoerende en toezichthoudende partijen in het geval van "systeemgericht toezicht" tijdens de uitvoering van het project. Indien in het projectbestek een directie wordt aangewezen, is het van belang dat deze bepaling wordt opgenomen.

- >>> Bepaling 01.02.06-89 opnemen bij RVB Defensieprojecten indien dit door de Projectleider is bepaald. Ook dient dan de bijlage Model Toezichtskuringsplan aan het projectbestek te worden toegevoegd. Indien bepaling 01.02.06-89 in het projectbestek wordt opgenomen ook bepaling 01.02.06-90 opnemen.

90. TOEZICHTKEURINGSPAN (TKP), BEGRIPPEN

Toelichting:

Deze bepaling geeft een aantal definities die worden genoemd in bepaling 01.02.06-90 en de daar genoemde bijlagen, omdat in de UAV 2012 niet wordt voorzien in definities van deze begripsbepalingen.

- >>> Bepaling 01.02.06-90 alleen in combinatie met bepaling 00.02.06-89 opnemen in het projectbestek.

36. WERKTIJDEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 01.02.06-36 altijd in het projectbestek opnemen.

32. ONDERGRONDSE KABELS EN LEIDINGEN

Toelichting:

Indien tijdens het werk (mechanische) graafwerkzaamheden worden uitgevoerd op plaatsen waar mogelijk kabels of leidingen in de grond aanwezig zijn, zorgt de bepaling ervoor dat de aannemer vóór aanvang van deze werkzaamheden de ligging hiervan lokaliseert. Indien er proefsleuven moeten worden gegraven dan moet hier een werkbeschrijving voor worden gemaakt met vermelding van het aantal proefsleuven of de gecumuleerde lengte daarvan en de wijze van graven. Hierbij tevens de situering in het werk vermelden met tekeningen en bijzonderheden en afhankelijk van de leidinggegevens de opsporingsmethode beschrijven.

De WION is in 2018 vervangen door de WIBON (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken).

De WIBON regelt al:

- grondroerder moet op zorgvuldige wijze grondroeren (artikel 2, lid 2);
- grondroerder moet graafmelding doen (artikel 2, lid 3);
- grondroerder moet kabels en leidingen lokaliseren (artikel 2, lid 3);
- grondroerder moet ervoor zorgen dat de van de Dienst (= Kadaster) ontvangen gebiedsinformatie op het werk aanwezig is (artikel 2, lid 3);
- grondroerder moet door hem veroorzaakte schade onverwijld aan Dienst (= Kadaster) melden (artikel 18);
- grondroerder moet t.o.v. verkregen gebiedsinformatie afwijkende ligging onverwijld bij Dienst (= Kadaster) melden (artikel 19, lid 1); en
- grondroerder moet aangetroffen netten (die niet uit gebiedsinformatie blijken) onverwijld bij Dienst (= Kadaster) melden (artikel 20, lid 1).

De WIBON regelt dat de Dienst (= Kadaster) na een melding door grondroerder van schade e.d. de betreffende netwerkbeheerder(s) onverwijld moet informeren.

- >>> Bepaling 01.02.06-32 opnemen in het projectbestek indien (mechanische) graafwerkzaamheden worden verricht waar mogelijk in de grond aanwezige kabels en leidingen bij aanwezig zijn.

91. NALEVEN INTERNATIONALE SOCIALE VOORWAARDEN

Toelichting:

Algemeen:

De natuursteensector, de overheid, vakbond FNV en enkele coalities van NGO's zijn een convenant overeengekomen dat ertoe moet leiden dat de sociale- en milieuomstandigheden in productielanden worden aangepakt en verbeterd. Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) coördineert dit namens de Rijksoverheid en enkele Vlaamse overheden. De Due Diligence (verplichte nauwgezetheid) houdt in dat elke organisatie in de gehele keten van productie tot gebruik onderzoek doet naar het bestaan van misstanden en de risico's daarop, en verbetermaatregelen treft.

Lid 01.

- Natuursteen: indien de totale gezamenlijke inkoopwaarde van het te gebruiken bewerkt natuursteen groter is dan of gelijk is aan 144.000 Euro (excl. BTW) ziet de due diligence op de gehele keten van het productieproces.

Lid 03.

- In de UAV 2012, paragraaf 26, lid 2 geldt als default dat een werkplan op de 15e werkdag na de dag waarop hem het werk is opgedragen aan de directie ter goedkeuring wordt voorgelegd. Daar op die termijn de leverancier niet bekend hoeft te zijn, kan voor een langere termijn worden gekozen. Indien voor de default termijn van 15 dagen wordt gekozen de zin 'In afwijking van paragraaf 26, lid 2 van de UAV 2012 legt de aannemer het plan van aanpak uiterlijk op de.... werkdag na de dag waarop hem het werk is opgedragen aan de directie ter goedkeuring voor.' uit de bepaling verwijderen.

Lid 04.

- De frequentie waarmee een rapportage over de inzet ten aanzien van het naleven van de ISV wordt opgevraagd is afhankelijk van de grootte en complexiteit van een werk. Bij kortlopende werken is het voldoende om dit aan het einde van het contract op te vragen. Bij projecten met een looptijd van meer dan één jaar wordt één keer per jaar een rapportage verlangd en aan het einde van het contract.

>>> Bepaling 01.02.06-91 opnemen in het projectbestek indien de totale gezamenlijke inkoopwaarde van het te gebruiken bewerkt natuursteen groter is dan of gelijk is aan 144.000 Euro (excl. btw).

01.02.07 DATUM VAN AANVANG

01. DATUM VAN AANVANG

Toelichting:

Deze bepaling alleen opnemen indien de datum van aanvang afwijkt van de datum van aanvang zoals gesteld in paragraaf 7, lid 1 van de UAV 2012. Een datum van aanvang kan ook bekend worden gemaakt in de opdrachtbrief, in de bepaling kan de dan de volgende tekst worden opgenomen: "de datum als genoemd in de schriftelijke opdrachtbevestiging".

Maak een bewuste keuze voor de datum van aanvang en stem deze opgenomen datum van aanvang goed af op de eventuele (laatste) aanbestedingsdata en planning om miscommunicatie en mogelijke claims te voorkomen.

- >>> Bepaling 01.02.07-01 alleen opnemen in het projectbestek op aangeven van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

02. AANVANG WERKZAAMHEDEN

Toelichting:

Deze bepaling opnemen indien de aannemer niet eerder mag aanvangen met het werk dan volgens paragraaf 7, lid 2 van de UAV 2012 of bepaling 01.02.07-01 van het RRU 2021 is bepaald.

- >>> Bepaling 01.02.07-02 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

09. START WERKZAAMHEDEN BOUWOBJECT

Toelichting:

Bepaling 01.02.07-09 alleen opnemen indien de werkzaamheden in het gebouw bijvoorbeeld bij verbouw of restauratie, als gevolg van het toegankelijk/beschikbaar zijn van het object, niet eerder kan plaatsvinden dan een vastgestelde datum. De datum van aanvang van het project blijft in een dergelijke situatie zoals aangegeven onder bepaling 01.02.07-01. Dit betreft toegang tot het object/gebouw en dit is niet per se hetzelfde als de beschikbaarheid van het werkterrein.

- >>> Bepaling 01.02.07-09 op aangeven van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf in het bestek opnemen.

01.02.08 UITVOERINGSDUUR, UITSTEL VAN OPLEVERING, BEPROEVING

01. OPLEVERINGSTERMIJN

Toelichting:

De uitvoeringsduur vaststellen in een aantal werkbare werkdagen, kalenderdagen, kalenderweken of kalendermaanden.
Onder werkbare werkdagen wordt verstaan: een werkdag – niet zijnde een door de overheid of cao voorgeschreven rust-, feest-, vakantiedag of individuele vrije dag - waarbij het weer van dien aard is dat de bouwwerkzaamheden kunnen worden voortgezet. Voor werkdagen geldt dat deze bij voorkeur alleen worden opgenomen na toestemming van de projectbevoegde.
Onder kalenderdagen wordt verstaan: alle dagen van maandag tot zondag, inclusief rust-, feest-, vakantiedagen en individuele vrije dagen. Deze kunnen in het bestek worden uitgedrukt per dag, week of per maand.

- >>> Bepaling 01.02.08-01 in het projectbestek opnemen ingeval er een uitvoeringsduur wordt vereist.

03. DATUM VAN OPLEVERING

Toelichting:

Deze bepaling opnemen indien er een vaste opleveringsdatum is vereist.

Bij het vaststellen van de opleveringsdatum wordt uitgegaan van een verwachte aanvangsdatum. Deze verwachte aanvangsdatum dient in het bestek te worden vermeld.

Sluit hieraan bij hetgeen is opgenomen in bepaling 01.02.07.01, noem geen verschillende data/ termijnen. Indien daar geen exacte datum is opgenomen neem dan hier de verwachte datum van aanvang wel op en stem dit af met zowel de tekst in 01.02.07.01 als ook de (laatste) aanbestedingsplanning

Indien er sprake is van nevenaannemers dient in alle afzonderlijke (neven)bestekken, indien van toepassing, eenzelfde opleveringsdatum te zijn overeengekomen.

LET WEL: De opleveringsdatum, gekoppeld aan de verwachte aanvangsdatum, moet een reële uitvoeringsduur vertegenwoordigen.

Indien door een latere aanvangsdatum de uitvoeringsduur niet meer reëel is kan dit leiden tot een latere opleveringsdatum.

- >>> Bepaling 01.02.08-03 in het projectbestek opnemen, indien er een opleveringsdatum wordt vereist.

21. TERMIJN, UITVOERING VAN HET WERK TOT BEPAALDE STAND

Toelichting:

Het kan noodzakelijk zijn dat onderdelen van het werk binnen een termijn gevorderd moeten zijn tot een bepaalde stand, dan kan er voor deze onderdelen een termijn worden overeengekomen waarbinnen dit bereikt moet zijn.

Indien delen van het werk tot een bepaalde termijn gevorderd moeten zijn, is het gestelde in paragraaf 10, lid 3 van de UAV 2012 van toepassing. Bepaald wordt dat par 42 (boete te laat opleveren) hierop niet van toepassing is.

De keuzeteksten in het RRU 2021 onder deze bepaling kunnen worden toegepast, indien het noodzakelijk is om tijd te creëren voor de duur van de benodigde beproevingen en keuringen met betrekking tot de goedkeuring bij complexe werken. De keuze besteksteksten voorzien in een periode van 4 weken voor de opleveringsdatum. Deze periode kan worden aangepast naar de complexiteit van de keuring(en).

De te maken keuze is tevens afhankelijk van de gekozen opleveringsdatum of -termijn in het bestek.

- >>> Bepalingen 01.02.08-21 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

23. DATUM, UITVOERING VAN HET WERK TOT BEPAALDE STAND

Toelichting:

Het kan noodzakelijk zijn dat onderdelen van het werk op een bepaalde datum gevorderd moeten zijn tot een bepaalde stand, dan kan er voor deze onderdelen een datum worden overeengekomen waarop dit bereikt moet zijn.

Indien delen van het werk tot een bepaalde datum gevorderd moeten zijn, is het gestelde in paragraaf 10, lid 3 van de UAV 2012 van toepassing.

- >>> Bepaling 01.02.08-23 in het projectbestek opnemen, indien van toepassing.

11. OPLEVERINGSTERMIJN DELEN VAN HET WERK

Toelichting:

Het kan noodzakelijk zijn dat onderdelen van het werk eerder gereed moeten zijn dan in het bestek vermeld, dan kan er voor deze onderdelen een zelfstandige termijn worden overeengekomen.

Indien delen van het werk eerder moeten worden opgeleverd, zijn de artikelen zoals genoemd in paragraaf 1, lid 2 van de UAV 2012 van toepassing.

Dit kan nooit later zijn dan het totale werk. Indien het werk door omstandigheden later gereed is dan de in het bestek genoemde uitvoeringsduur dient het gehele werk middels uitstel van oplevering of wijzigingsovereenkomst te worden verlengd. In deze bepaling wordt tevens bepaald dat de opleveringstijdstippen geen verband met elkaar hebben, waardoor bij te late oplevering wel één of meerdere boete(s) kan worden opgelegd.

Bekijk dit per deeloplevering goed. Zie ook toelichting op 01.02.42 over de hoogte van de boete. Indien verwacht wordt dat de er schade is bij een te late deeloplevering dan moet dit worden meegenomen in de boete voor die deeloplevering. De eindoplevering van het project kan om dezelfde redenen daarom ook vertragen (project schuift geheel door). De UAV 2012 zegt standaard dat in dat geval bij de eindoplevering geen korting meer kan worden opgelegd voor een vertraging waar eerder al een korting over is geheven.

Wij kunnen hiervan afwijken, maar moeten dit alleen doen indien wij aantoonbaar kunnen maken dat er extra schade zou ontstaan indien niet alleen de deeloplevering vertraagd, maar daardoor ook de eindoplevering. Neem in dit laatste geval de tekst op dat de opleveringen geen verband houden met elkaar alleen.

- >>> Bepaling 01.02.08-11 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

13. OPLEVERINGSDATUM DELEN VAN HET WERK

Toelichting:

Het kan noodzakelijk zijn dat onderdelen van het werk eerder gereed moeten zijn dan in het bestek vermeld. In deze situatie kan er voor deze onderdelen een zelfstandige datum worden overeengekomen.

Indien delen van het werk eerder moeten worden opgeleverd, zijn de artikelen zoals genoemd in paragraaf 1, lid 2 van de UAV 2012 van toepassing.

Dit kan nooit later zijn dan het totale werk. Indien het werk door omstandigheden later gereed is dan de in het bestek genoemde

opleveringsdatum, dan dient de opleveringsdatum van het gehele werk middels uitstel van oplevering of wijzigingsovereenkomst te worden gewijzigd. In deze bepaling wordt tevens bepaald dat de opleveringstijdstippen geen verband met elkaar hebben, waardoor bij te late oplevering wel één of meerdere boete(s) kan worden opgelegd.

In deze bepaling kan tevens worden bepaald dat de opleveringstijdstippen geen verband met elkaar hebben, waardoor bij te late oplevering wel één of meerdere boete(s) kan worden opgelegd. Bekijk dit per deeloplevering goed. Zie ook toelichting op 01.02.42 over de hoogte van de boete. Indien verwacht wordt dat de er schade is bij een te late deeloplevering dan moet dit worden meegenomen in de boete voor die deeloplevering. De eindoplevering van het project kan om dezelfde redenen daarom ook vertragen (project schuift geheel door). De UAV 2012 zegt standaard dat in dat geval bij de eindoplevering geen korting meer kan worden opgelegd voor een vertraging waar eerder al een korting over is geheven. Wij kunnen hiervan afwijken, maar moeten dit alleen doen indien wij aantoonbaar kunnen maken dat er extra schade zou ontstaan indien niet alleen de deeloplevering vertraagd, maar daardoor ook de eindoplevering. Neem in dit laatste geval de tekst op dat de opleveringen geen verband houden met elkaar.

>>> Bepaling 01.02.08-13 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

09. VERZOEK TOT OPNEMING

Toelichting:

Het RVB neemt in afwijking van het gestelde in paragraaf 9, lid 1 van de UAV 2012 alleen genoegen met een schriftelijke mededeling. Hiertoe wordt middels het RRU 2012 een lid toegevoegd.

>>> Bepaling 01.02.08-09 altijd in het bestek opnemen.

52. BEPROEVING

Toelichting:

Voordat een gebouw en technisch(e) installatiewerk(en), of één of meer onderdelen daarvan, in bedrijf worden gesteld, moet(en) dit/deze zijn beproefd overeenkomstig paragraaf 8a van de UAV 2012.

In het bestek wordt aangegeven welke onderdelen dienen te worden beproefd en voor welke onderdelen er gebruik moet worden gemaakt van het/de bij het bestek gevoegde, project specifiek gemaakte, modelprotocol(len).

De modelprotocollen (en handleiding) m.b.t. borging brandveiligheid zijn te vinden op de website van het Rijksvastgoedbedrijf:

<https://www.rijksvastgoedbedrijf.nl/expertise-en-diensten/v/veiligheid/brandveiligheid/instrumenten-voor-borging-brandveiligheid> en dan onder: "Integrale beproeving brandveiligheid"

Indien er sprake is van andere installaties of gebouwdelen van het werk volgens het bestek, alsmede van werken van derden (nevenaanneming) of bestaande installaties of gebouwdelen, moet in principe een integrale beproeving worden uitgevoerd tenzij de opdrachtgever anders bepaalt. De beproeving van deze installatiedelen kunnen ook in de desbetreffende hoofdstukken worden beschreven.

Deze integrale beproeving is noodzakelijk om te controleren of sturingen, respectievelijke storingen van installaties en/of gebouwdelen de juiste acties genereren bij andere installaties en/of gebouwdelen, ofwel dat de verschillende, bestaande of door derden aangebrachte, installaties onderling op de juiste wijze "samenwerken".

De integrale beproeving kan niet eerder worden uitgevoerd dan na een goed resultaat van een beproeving overeenkomstig paragraaf 8a van de UAV 2012.

>>> Bepalingen 01.02.08-52 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

01.02.10 OPLEVERING

09 BESTANDSINFORMATIE- Database Mutatie BRV/ RBI

Toelichting:

T.b.v. de bestandsinformatie moet de aannemer diverse projectgegevens in het digitale formulier "Database mutatie BRV/ RBI" invullen. Dit "Database mutatie BRV/ RBI" moet als bijlage bij het bestek worden gevoegd.

Het proces van het "Database mutatie BRV/ RBI" is dat de Afdeling Technisch Beheer van het RVB bij de start van een project een vooraf ingevulde "Database mutatie BRV/ RBI" in de projectmap in ProjectWise zet. Dit document moet gedurende het voorbereidingsproces door techniek/ dan wel het externe bureau worden ingevuld met gegevens welke dan al bekend zijn, waarna dit "Database mutatie BRV/ RBI" als bijlage bij het bestek moet worden gevoegd.

Een filmpje over het overdrachtsproces en de nieuwe overdrachtsdocumenten, te zien op de startpagina van proces 37.BVI onder de titel "overdracht overige vastgoedinformatie" zie:

http://sv1702604.frd.shsdir.nl/MavimWebsites/RVB/Landingspagina%20procededomeinen/Landingspagina_Beheren_Vastgoedinformatie.html

>>> Bepaling 01.02.10-09 standaard in het projectbestek opnemen.

01.02.11 ONDERHOUDSTERMIJN

01. ONDERHOUDSTERMIJN

Toelichting:

Voor RVB BZK projecten geldt dat de duur van de onderhoudstermijn is conform de vigerende versie van de "Handleiding Overdracht T&P en VB" van het Rijksvastgoedbedrijf 1 jaar, tenzij de projectbevoegde van het

Rijksvastgoedbedrijf anders bepaalt. Voor RVB Defensieprojecten wordt gebruikelijk een onderhoudstermijn gehanteerd van 3 maanden.

>>> Bepaling 01.02.11-01 in het bestek opnemen indien van toepassing.

09. PREVENTIEF EN CORRECTIEF ONDERHOUD

Toelichting:

In aanvulling op de onderhoudstermijn, overeenkomstig paragraaf 11 van de UAV 2012, kan het noodzakelijk zijn dat de aannemer aan installaties onderhoudswerkzaamheden dient uit te voeren, conform de voorschriften van de fabrikant/ leverancier en wel zodanig dat aan de voorwaarden tot garantie van de fabrikant-/leveranciersgarantie voldaan wordt, zodat het RVB het recht op deze garantie blijft behouden.

Conform het gestelde in de vigerende versie van de "Handleiding Overdracht T&P en VB" van het Rijksvastgoedbedrijf, de project specifiek gemaakte documenten toevoegen in overleg met de projectbevoegde. De projectbevoegde kan zorg dragen voor de benodigde (model)documenten.

>>> Bepaling 01.02.11-09 in het bestek opnemen indien van toepassing.

01.02.12 AANSPRAKELIJKHEID VAN DE AANNEMER NA DE OPLEVERING

09. UITZONDERING AANSPRAKELIJKHEID

Toelichting:

Paragraaf 12, lid 2 van de UAV 2012 handelt over de aansprakelijkheid van de aannemer voor tekortkomingen aan het werk die na de oplevering aan het licht komen (de zogenaamde verborgen gebreken). Om de aannemer na de oplevering nog aansprakelijk te kunnen stellen voor deze, moet de directie volgens dit lid "nauwlettend toezicht tijdens de uitvoering" hebben gehouden. Daar naar mening van de minister van de Defensie, de wijze van toezicht waarop de UAV is gebaseerd, door de huidige wijze van toezicht is achterhaald en de minister van Defensie zich wenst te conformeren aan zowel het Burgerlijk Wetboek (boek 7, artikel 758, lid 3) als andere algemeen gebruikte paritaire voorwaarden (UAV-GC), kan de minister van Defensie derhalve niet instemmen met het tweede lid van paragraaf 12 van de UAV 2012. Wel heeft de minister van Defensie aangegeven de UAV 2012 in zijn algemeenheid toe te passen en op besteksniveau af te wijken van de UAV door "nauwlettend toezicht tijdens de uitvoering" (paragraaf 12, lid 2, sub b) te laten vervallen.

Daar dit referentiebestek tot stand is gekomen door de samenvoeging van het RVB Defensie STABU-sjabloonbestek en de RVB Standaard besteksbepalingen, tot één integraal concept ten behoeve van het RVB, heeft het RVB besloten de afwijking met betrekking tot paragraaf 12, lid 2, sub b, van de UAV 2012, die door Defensie wordt gehanteerd, te handhaven alleen voor "Defensieopdrachten" en bij "Overige opdrachten" de UAV 2012 ongewijzigd te volgen.

Resumé: Het RVB heeft besloten een "dual stelstel" te hanteren. Bij "Defensieopdrachten", paragraaf 12, lid 2, sub b, van de UAV 2012 op de

door Defensie gewenste wijze toepassen en bij "Overige opdrachten" de UAV 2012 ongewijzigd volgen.

>>> Bepaling 01.02.12-09 alleen in het projectbestek opnemen bij Defensieprojecten.

01.02.14   SCHORSING VAN HET WERK/BEEINDIGING IN ONVOLTOOIDE
                 STAAT
03.   VEILIGHEIDSMATREGELEN

>>> Bepaling 01.02.14-03 altijd in het bestek opnemen.

01.02.15   WERKTERREIN
01.   AANDUIDING WERKTERREIN

Toelichting:

Het oppervlak van het werkterrein dient eenduidig (op tekening) te worden aangegeven. De bepaling is van belang in verband met het fysiek afbakenen van het gebied dat de aannemer mag gebruiken om het werk uit te voeren, dit niet te verwarren met het WERK wat overeenkomstig paragraaf 6, lid 4 van de UAV 2012, "voor rekening en risico" van de aannemer is. De bepaling dient naar eigen inzicht te worden ingevuld. Indien er geen werkterrein wordt aangewezen of als de aannemer hiervan geen gebruik wil maken is het gebruik van een ander werkterrein voor rekening van de aannemer.

Indien het werkterrein na oplevering, in de oorspronkelijke staat moet worden teruggebracht, dient dit in het bestek te worden vermeld.

Het correct definiëren van het werkterrein is van belang voor het juiste gebruik van de bepalingen onder 05.00.24-01 (indeling en gebruik werkterrein bij verschillende type projecten).

>>> Bepaling 01.02.15-01 indien van toepassing in het projectbestek opnemen.

09.   TOEGANGSREGELING

Toelichting:

Bij RVB-projecten is het van belang dat de aannemer op de hoogte is van eventuele toegangsregelingen voor het object/de objecten waarop het werkterrein is gelegen. Hierbij is van belang dat er een werkterrein wordt aangeduid in het projectbestek (bepaling 00.02.15-01 en 05.00.24-01). Voor Defensie objecten is een "overall" toegangsregeling als bijlage beschikbaar. Voor elk object kunnen hier nog specifieke eisen aan worden toegevoegd. De toegangsregeling van elk object moet bij elk object worden opgevraagd om deze aan het bestek als bijlage toe te voegen. Indien de toegangsregeling voor de aannemer geen kostenverhogende consequenties heeft kan worden volstaan met deze aan de aannemer ter beschikking te stellen na opdrachtverstrekking.

>>> Bepaling 01.02.15-09, bij RVB werken, in het projectbestek opnemen. Bij werken op Defensie objecten de bijlage "Toegangsregeling" aan het

bestek toevoegen eventueel aangevuld met specifieke eisen van het betreffende object.

- 01.02.16   AFSLUITING, RECLAME
04.   FOTOGRAFEREN EN FILMEN
Toelichting:

>>> Bepaling 01.02.16-04 altijd in het projectbestek opnemen.

- 01.02.17   VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN
06.   HOEDANIGHEID BOUWSTOFFEN
Toelichting:
De bepaling legt expliciet vast dat te verwerken bouwstoffen in het werk nieuw moeten zijn.

>>> Bepaling 01.02.17-06 altijd in het projectbestek opnemen.

09.   DUURZAAM GEPRODUCEERD HOUT
Toelichting:

Door deze bepaling op te nemen in het projectbestek wordt verlangd dat alle bouwstoffen, geheel of gedeeltelijk bestaande uit hout, aantoonbaar duurzaam geproduceerd zijn.

Alle overheden moeten 100% duurzaam geproduceerd hout inkopen. Te leveren hout of hout verwerkt in te leveren (hout)producten dient te voldoen aan de Dutch Procurement Criteria for Timber ten aanzien van duurzaam bosbeheer en de handelsketen. Bij het schrijven van het bestek dient men rekening te houden met het volgende:

- De inschrijver dient bij levering van het product bewijs aan te leveren waaruit blijkt dat aan de gestelde eis wordt voldaan. Hout voldoet aan de gestelde eis indien het wordt geleverd onder een certificeringssysteem dat door de voor dit dossier verantwoordelijke bewindspersoon is toegelaten tot het inkoopbeleid.
- Een specifiek keurmerk voorschrijven mag niet. Voor toegelaten keurmerken zie:
<https://www.tpac.smk.nl/170/about/judgements.html> Certification systems assessed by TPAC.
- Het Europees aanbestedingsrecht mag een inschrijver, indien hij niet toegelaten certificering levert, met een alternatief bewijs aantonen dat hij aan de eisen van de Dutch Procurement Criteria for Timber voldoet. De inschrijver kan in dit geval gebruikmaken van de 'Documents for Category B evidence' om het bewijs te beoordelen. Voor informatie zie: Documents for Category B evidence.

Op facturen dient de aannemer een certificaatnummer (Chain-of-Custody nummer) en productclaim (bijvoorbeeld FSC Mix 70%, PEFC 100%) of andere door de staatssecretaris geaccepteerde keurmerken (certificeringssystemen) te vermelden.

Tijdens de uitvoering moet de aannemer het als bijlage bij het bestek gevoegde "Registratieformulier Duurzaam Hout" invullen. Dit registratieformulier en de aangeleverde bewijsstukken moeten intern het RVB worden gearhiveerd zodat wij als RVB is staat zijn om, ook als een project is opgeleverd, aantoonbaar te maken dat invulling is gegeven aan het beleid om duurzaam hout in te kopen.

>>> Bepaling 01.02.17-09 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

19. HERGEBRUIKT HOUT

Toelichting:

De bepaling is opgenomen in het kader van circulair bouwen om de toepassing van hergebruik van hout in een werk mogelijk te maken.

- Het eerste aandachtstreepje, pre-consumer materiaal, betreft hergebruik van duurzaam geproduceerd hout (b.v. reclaimed hout van 100% gerecycled FSC-hout). De eisen die hieraan worden gesteld zijn overeenkomstig zoals in -09. m.b.t. Duurzaam Hout zijn gesteld, incl. de gevraagde bewijsstukken.
- Het tweede aandachtstreepje, post-consumer materiaal betreft hergebruik van niet aantoonbaar Duurzaam geproduceerd hout. Het is i.h.k.v. circulair bouwen ook toegestaan dit hout in projecten van het RVB toe te passen. Wel moet worden aangetoond dat dit materiaal afkomstig is uit bestaande bouw en geschikt is voor de nieuwe toepassing.
- Het derde aandachtstreepje betreft aandacht voor de geldende wet- en regelgeving. Tevens is aangegeven het uitsluiten van met chroom-6 behandeld hout.

>>> Bepaling 01.02.17-19 in het projectbestek opnemen, voor zover van toepassing.

29. PRODUCTEN MET EEN MERKNAAM

Toelichting:

In de Aanbestedingswet 2012 (AW 2012) als gewijzigd per 1 juli 2016 en uitgewerkt in het Aanbestedingsreglement Werken 2016 als herzien in 2019 (ARW 2016), is ten aanzien van zowel Europese als nationale aanbestedingen ten aanzien de specificatie van producten het volgende bepaald:

AW art. 2.76, lid 3 / ARW 2016 art 2.10.11

"De aanbesteder maakt in de technische specificaties geen melding van een bepaald fabricaat, een bepaalde herkomst of een bijzondere werkwijze, noch van een verwijzing naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, waardoor bepaalde ondernemingen of bepaalde producten worden bevoordeeld of geëlimineerd, tenzij dit door het voorwerp van de opdracht gerechtvaardigd wordt".

AW art 2.76, lid 4/ ARW 2.10.12

"De aanbesteder mag de melding of verwijzing opnemen in de technische specificatie wanneer:

- a. *Een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing bovenstaand artikel, en*
- b. *Deze melding of verwijzing vergezeld gaat van de woorden "of gelijkwaardig".*

Uit par. 17, lid 5 van de UAV 2012 volgt dat de aannemer, de in het bestek met fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen ook daadwerkelijk moet leveren, met als uitzondering:

"Indien de directie zulks goedvindt, zal de aannemer in plaats van met een fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen andere mogen leveren, mits van overeenkomstige hoedanigheid".

Deze bepaling uit de UAV 2012 geeft daarmee geen invulling aan het gelijkwaardigheidsbeginsel uit de Aanbestedingswet.

Op grond van de AW 2012 is het wel mogelijk, als men op geen andere wijze duidelijk kan maken wat men wil, om wel een fabricaat, merk e.d. te benoemen, maar niet te eisen, ofwel een bouwstof (product) welke bijvoorbeeld hetzelfde kan of van overeenkomstige kwaliteit is.

Met deze bepaling wordt voor het gehele bestek invulling gegeven aan hetgeen is bepaald in AW art 2.76, lid 3 en 4 en wordt par. 17, lid 5 van de UAV 2012 buiten werking gesteld. Tevens wordt bepaald dat het de aannemer is om aan te tonen dat de bouwstof die hij wil verwerken gelijkwaardig is.

Alleen wanneer het noodzakelijk is dat er daadwerkelijk een fabricaat, merk e.d. moet worden voorgeschreven is dit, mits gelet op het voorwerp van de opdracht ontwifelbaar gemotiveerd in de aanbestedingsstukken, toegestaan (laatste zinsdeel AW art 2.76, lid 3). Indien dit laatste aan de orde is wordt de betreffende bouwstof opgesomd in 01.02.17-39.

Voorbeeld waar voorschrijven aan de orde kan zijn:

- Sloten in een PI
- Afscheiders
- Pompputten
- Afwateringsgoten.

>>> Bepaling 01.02.17-29 altijd in het projectbestek opnemen.

01.02.18 KEURING VAN BOUWSTOFFEN

01. KEURING VAN BOUWSTOFFEN

Toelichting:

Overeenkomstig paragraaf 17, lid 2 van de UAV 2012, dienen de bouwstoffen die door de opdrachtgever gekeurd zullen worden, in het bestek te worden vermeld.

Voor de overige bouwstoffen is de aannemer verantwoordelijk voor de hoedanigheid en de geschiktheid (paragraaf 17, lid 1 van de UAV 2012).

- >>> Bepaling 01.02.18-01 de te keuren bouwstoffen in het projectbestek opnemen indien dit van toepassing is. Ook de keuring van de betreffende bouwstoffen opnemen in het Toezichtkeuringsplan (TKP) en voor andere noodzakelijke keuringen deze nader beschrijven in de werkbeschrijving.

14. BESLUIT BODEMKWALITEIT

Toelichting:

Deze bepaling is van toepassing indien er ten behoeve van het werk, grond, baggerspecie of bouwstoffen op of in de bodem of het oppervlaktewater worden aangebracht die vallen binnen de werking van het Besluit bodemkwaliteit (bv. zand of grond in ophoging of het dempen van watergangen en vijvers).

- >>> Bepaling 01.02.18-14 in het projectbestek opnemen indien van toepassing. Bij (grootschalige) infra-/ terreinwerkzaamheden bij een bouwwerk optie 01.02.18-90 toepassen.

15. MONSTER TER BEOORDELING

Toelichting:

Voordat door de aannemer bouwstoffen worden besteld dient hiervan een monster van bouwstoffen aan de directie ter beoordeling te worden voorgelegd, deze worden in het bestek vermeld.

- >>> Bepaling 01.02.18-15 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

90. BESLUIT BODEMKWALITEIT

Toelichting:

Deze bepaling is van toepassing indien er ten behoeve van het werk, grond, baggerspecie of bouwstoffen op of in de bodem of het oppervlaktewater worden aangebracht die vallen binnen de werking van het Besluit bodemkwaliteit (bv. zand of grond in ophoging of het dempen van watergangen en vijvers).

- >>> Bepaling 01.02.18-90 in het projectbestek opnemen indien van toepassing. Bij alleen bouwwerkzaamheden in of aan een gebouw 01.02.18-14 toepassen.

01.02.19 EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN

03. OVERGEBLEVEN BOUWSTOFFEN

Toelichting:

Paragraaf 19, lid 3 van de UAV 2012 maakt geen onderscheid tussen bouwstoffen en ter beschikking gestelde bouwstoffen. De bepaling dient te worden opgenomen in het projectbestek om te voorkomen dat overgebleven en door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen op grond van paragraaf 19, lid van de UAV 2012 niet

toekomen aan de aannemer. Deze bouwstoffen zijn en blijven hierdoor eigendom van de opdrachtgever.

- >>> Bepaling 01.02.19-03 in het projectbestek opnemen indien de opdrachtgever bouwstoffen ter beschikking stelt.

01.02.20 ZORG VOOR BOUWSTOFFEN

09. ZORG VOOR BOUWSTOFFEN

Toelichting:

Ingevolge paragraaf 20, van de UAV 2012 dient de aannemer zorg te dragen voor bouwstoffen. In de bepaling uit het RRU 2012 kan worden gekozen uit verschillende keuzeteksten die beschrijven waar de aannemer specifiek zorg voor dient te dragen.

- >>> Bepaling 01.02.20-09 altijd opnemen in het projectbestek.

01.02.21 OUDE BOUWSTOFFEN

01. EIGENDOM OUDE BOUWSTOFFEN

Toelichting:

De uit het werk komende oude bouwstoffen blijven volgens de UAV eigendom van de opdrachtgever. De oude bouwstoffen welke niet vallen onder de Wet Milieubeheer worden volgens deze bepaling eigendom van de aannemer en moeten van het Rijksterrein worden afgevoerd.

- >>> Bepaling 01.02.21-01 altijd in het projectbestek opnemen.

09. AFVOER AFVALSTOFFEN

Toelichting:

De oude bouwstoffen welke vallen onder de Wet Milieubeheer blijven volgens deze Wet Milieubeheer eigendom van de opdrachtgever. Deze dienen te worden weggevoerd door de aannemer naar een erkende bewerking- verwerking- of eindverwerking instelling. Hiervoor moet een werkbeschrijving worden gemaakt om ze door de aannemer te laten afvoeren en storten. Op deze wijze moet de aannemer dus alle kosten van afvoer in zijn inschrijfsom meenemen. Het afvoeren en laten verwerken van 'oude bouwstoffen' (sloopafval, etc.) moet in Hoofdstuk 10 van de werkbeschrijving worden beschreven.

Volgens de wet milieubeheer moet de aannemer gerechtigd zijn en geregistreerd staan op de VHIB-lijst als onderdeel van de Wet milieubeheer en het besluit inzamelen afvalstoffen, om als vervoerder, handelaar of bemiddelaar deze werkzaamheden te mogen verrichten. Hiertoe moet de aannemer of een door hem in te schakelen derde geregistreerd staan als Bemiddelaar op de VIHB lijst. Uit deze wettelijke erkende functie volgt dat deze partij dan namens het RVB mag optreden in het administratieve proces.

- >>> Bepaling 01.02.21-09 altijd in het projectbestek opnemen.

01.02.22 GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

Toelichting:

De aanbevolen garantietermijnen, gerekend vanaf het gereedkomen of de levering van het gegarandeerde onderdeel tot aan de datum van oplevering en in aansluiting daarop gedurende:

De volgende onderdelen moeten gegarandeerd worden door de aannemer voor een periode van **2 jaar**:

- het hang- en sluitwerk op het goed functioneren;
- verduisteringsgordijnen;
- koud- en warmwatertapinstallaties;
- sanitair;
- brandblustoestellen;
- verwarmingsinstallaties;
- ventilatie- en luchtbehandelingsinstallaties;
- koelinstallaties;
- regelinstallaties;
- gasinstallaties;
- elektrotechnische installaties;
- communicatie-installaties;
- brandmeldinstallaties;
- beveiligingsinstallaties;

De volgende onderdelen moeten gegarandeerd worden door de aannemer voor een periode van **3 jaar**:

- transparante verfsystemen.

De volgende onderdelen moeten gegarandeerd worden door de aannemer voor een periode van **5 jaar**:

- ruwbouwtimmerwerken;
- plaatafwerkingen op ruwbouwtimmerwerken, op kleur en delamineren;
- binnendeuren compleet met toebehoren;
- paneelschuif- en/of vouwwanden compleet met toebehoren;
- lichtkoepels en lichtstraten;
- garage- en bedrijfsdeuren compleet met toebehoren;
- klimbeveiliging daken;
- enkele beglazing, brandwerendheid en veiligheid;
- kitten, voegvullingsmassa's en rugvullingen;
- dilatatievoegprofielen;
- vaste en beweegbare gevelschermen inclusief toebehoren;
- stukadoor- en spuitpleisterwerken;
- vloer- en wandtegels inclusief het voegwerk;
- cementgebonden dekvloeren;
- vloerluiken;
- systeemplafonds inclusief toebehoren;
- systeemwanden inclusief toebehoren;
- afbouwtimmerwerken;
- plaatafwerkingen op afbouwtimmerwerken, op kleur en delamineren;
- dekkende verfsystemen;
- brandwerende coatings;

- keukenkasten;
- aanrecht- en werkbladen;
- balies en loketten;
- elastische vloerbedekkingen;
- zachte vloerbedekkingen;
- binnen riolering;
- kraanbanen;

De volgende onderdelen moeten gegarandeerd worden door de aannemer voor een periode van **6 jaar**:

- houten buitendeuren compleet met toebehoren;
- de vloeistofdichte vloer/verharding inclusief rioleringstelsel tot en met de oliewaterafscheider installatie.

De volgende onderdelen moeten gegarandeerd worden door de aannemer voor een periode van **10 jaar**:

- geprefabriceerde heipalen;
- betonconstructies voor fundering en vloeren;
- gemetselde buitenwanden inclusief verankering, ventilatie en isolatie;
- gemetselde en/of gelijmde binnenwanden;
- voegwerk van de schoon metselwerkwallen;
- vooraf vervaardigde steenachtige elementen;
- metaalconstructiewerken, inclusief dakplaten;
- thermisch verzinkte stalen onderdelen;
- metalen onderdelen welke voorzien zijn van een coating;
- houten buitenkozijnen en ramen compleet met toebehoren;
- metalen buitenkozijnen, ramen en deuren compleet met toebehoren.
- (sandwich)panelen, van aluminium of gecoat staal;
- houten binnendeurkozijnen en puiken compleet met toebehoren;
- plaatstalen binnendeurkozijnen en puiken compleet met toebehoren;
- metalen gevelbekledingen;
- metalen trappen, leuningen en balustraden;
- dakbedekkingen inclusief dakopbouw (isolatielaag) en bevestigingen;
- de op te nemen onderdelen in de dakbedekkingen;
- isolerende beglazingen inclusief plaatsing en afdichtingen;
- vloercoatings, binnen en buiten, op kleur en onthechting;
- brandwerendheid constructies, schilderwerk en/of bekledingen;
- hemelwaterafvoeren;
- nood overstorten;
- dakgoten;
- pompen in binnenrioleringsinstallaties.

Voor mogelijkheid tot het naleveren van componenten en software voor een levering of een onderdeel kan geen garantie in de zin van deze bepaling worden bedongen. Hiervoor (product)eisen op te nemen bij de technische bepalingen.

De aangegeven onderdelen vormen een algemene richtlijn, de exacte (projectgebonden) invulling van deze bepaling dient te worden vastgesteld in overleg met de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

De garantie voor een onderdeel dient zorgvuldig te worden toegepast, als van een onderdeel de bouwstoffen worden voorgeschreven kan in principe

alleen garantie worden gegeven op "vakmanschap" en dit valt onder de aansprakelijk van de aannemer voor een "verborgen gebrek" (en nauwlettend toezicht indien sprake is van RVB BZK projecten) waarbij de verantwoordelijkheid van aannemer is beperkt tot 5 jaar na oplevering of na de onderhoudstermijnen en voor totale ongeschiktheid c.q. instorten 10 jaar (verhouding garantieperiode/aansprakelijkheidsduur aannemer en product).

Door het voorschrijven van gecertificeerde producten zal een gebrek dat zich voordoet na uitwendige en visuele beoordeling en goedkeuring door de directie worden aangemerkt als een gebrek overeenkomstig bepaling 01.02.18-02.

Het RVB verlangt in principe in alle gevallen een garantie van de aannemer, er wordt geen gebruik gemaakt van de in paragraaf 22, lid 3 van de UAV 2012 geboden mogelijkheid, een onderdeel van het werk door een onderaannemer of leverancier te laten garanderen.

Onder "te garanderen door", dient altijd de naam van de aannemer te zijn ingevuld die garant staat voor het goed functioneren van het onderdeel.

Indien garanties afwijken van de in het administratieve gedeelte gevraagde garanties, worden deze afwijkingen in de betreffende technische hoofdstukken nader aangeduid.

De betreffende bepaling bevat vrije invulmogelijkheden, indien deze niet worden gebruikt moeten deze worden verwijderd.

- >>> Bepaling 01.02.22-01 in het bestek opnemen indien garanties voor een onderdeel moeten worden opgenomen.

05. GARANTIEVERKLARING

Toelichting:

Voor de onderdelen waarvoor een garantie wordt verlangd van een onderaannemer, leverancier of fabrikant dient een garantieverklaring volgens het bij het bestek gevoegde model te worden overgelegd aan de opdrachtgever.

- >>> Bepaling 01.02.22-05 in het projectbestek opnemen voor de in het bestek, op aanwijzing van de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf, opgenomen garanties voor een onderdeel.

01.02.26 ALGEMEEN TIJDSHEMA, WERKPLAN

01. ALGEMEEN TIJDSHEMA

- >>> Bepaling 01.02.26-01 altijd opnemen in het bestek.

08. INPASSING WERKZAAMHEDEN DERDEN

Toelichting:

De bepaling schrijft voor dat werkzaamheden die door derden worden uitgevoerd moeten worden opgenomen en ingepast in het algemene tijdschema en het gedetailleerde werkplan. Het is van belang deze bepaling op te nemen als er derden betrokken zijn bij de uitvoering van

het werk en de coördinatie hiervan ligt bij de aannemer van dit projectbestek.

- >>> Bepaling 01.02.26-08 indien van toepassing altijd opnemen in het bestek van de coördinerende aannemer.

01.02.27 DAGBOEK, LIJSTEN, RAPPORTEN, BOUWVERGADERINGEN

07. TE VERSTREKKEN LIJSTEN

Toelichting:

Hieronder vallen onder meer de bepaling 01.02.06-33 (Wav) en bepaling 05.00.50-09 (Bronbemaling).

Deze bepaling ziet toe op een lijst met opgaven rondom het personeel op de bouw. Bepaling alleen gebruiken indien dit strikt noodzakelijk is. Hou met het opstellen van de bepaling rekening met de privacywetgeving (AVG).

- >>> Bepaling 01.02.27-07 altijd opnemen in het bestek.

08. TE VERSTREKKEN RAPPORTEN

- >>> Bepaling 01.02.27-08 opnemen in het bestek indien van toepassing.

09. BOUWVERGADERINGEN

Toelichting:

De directie maakt verslagen van de bouwvergadering, zoals bedoeld in paragraaf 27, lid 9 van de UAV 2012. In het bestek de cyclus van de bouwvergaderingen opnemen.

- >>> Bepaling 01.02.27-09 altijd opnemen in het bestek.

90. AANTEKENINGEN

- >>> Bepaling 01.02.27-90 altijd opnemen in het bestek.

Deze bepaling ziet toe op een lijst met opgaven rondom het personeel op de bouw. Bepaling alleen gebruiken indien dit strikt noodzakelijk is. Hou met het opstellen van de bepaling rekening met de privacywetgeving (AVG).

01.02.28 AFBAKENING, PEILINGEN EN OPMETINGEN

01. ROOILIJN

Toelichting:

Alleen door het op deze wijze doen vastleggen van de rooilijn (gemeente, kadaster) kan absolute zekerheid worden verkregen omtrent de juiste ligging daarvan.

- >>> Bepaling 01.02.28-01 in het bestek opnemen indien van toepassing.

02. PEIL

Toelichting:

In geval van nieuwbouw, verbouw, restauratie, renovatie en plaatselijk sloopwerk de absolute peilhoogte vaststellen. Afhankelijk van het project kan gebruik worden gemaakt van de eerste of de tweede keuzetekst.

>>> Bepaling 01.02.28-02 altijd in het bestek opnemen indien van toepassing.

01.02.29   VERSCHILLEN IN AFMETING OF TOESTAND VAN BESTAANDE
WERKEN EN TERREINEN
09. ASBEST

>>> Bepaling 01.02.29-09 alleen op nemen in het bestek indien het werk of het object, waarin of waaraan het werk (zoals beschreven in het bestek) wordt uitgevoerd, voor 1 januari 1994 is gerealiseerd.

01.02.31   VERBAND MET ANDERE WERKEN

Toelichting:

In verband met de coördinatie van werken van derden kunnen in RVB-projecten de volgende situaties worden onderscheiden:

1. Opdrachtverstrekking aan één aannemer(hoofdaanneming):
Werkzaamheden ten behoeve van de opdrachtgever of gebruiker, maar niet in opdracht van de aannemer, worden uitgevoerd door derden ter plaatse van het werk (bv. nutsbedrijven), in opdracht of met toestemming van de opdrachtgever.

De aannemer moet hieraan medewerking verlenen (paragraaf 31 van de UAV 2012 "Verband met andere werken").

2. Opdrachtverstrekking aan meerdere aannemers (nevenaanneming):
Indien een werk wordt "opgesplitst" in meerdere bestekken en voor elk deel een aannemer wordt gecontracteerd, wordt de coördinatie van de werkzaamheden van diverse aannemers (nevenaannemers) door één van deze aannemers (de coördinerend aannemer) gecoördineerd.

De keuze voor situatie 1 of situatie 2 is afhankelijk van de beslissing van de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

In situatie 1 dienen de op de coördinatie betrekking hebbende bepalingen niet te worden opgenomen, de coördinatie geschiedt door de directie.

De bepalingen die betrekking hebben op de coördinatie van werkzaamheden van nevenaannemers zijn in de kantlijn gemarkeerd met **"coördinatie"**.

01.   WERKZAAMHEDEN DOOR DERDEN

Toelichting:

Onder werkzaamheden door derden worden verstaan alle werken die gedurende de uitvoeringstermijn ter plaatse van het project door andere partijen dan de aannemer worden uitgevoerd.

Indien sprake is van nevenaanneming, hier de in nevenaanneming uit te voeren werken vermelden.

- >>> Bepaling 01.02.31-01 altijd in het bestek opnemen, indien er sprake is van werken door derden. Invulling is afhankelijk van de aard van het project.

05. GEGEVENS VOOR DOOR DERDEN TE TREFFEN
VOORZIENINGEN

Toelichting:

Het betreft voorzieningen zoals sparingen die door een andere aannemer moeten worden getroffen.

- >>> **Coördinatie** bepaling 01.02.31-05 opnemen in het bestek van de aannemer, voor wie voorzieningen getroffen moeten worden.

06. VANWEGE DE OPDRACHTGEVER GETROFFEN VOORZIENINGEN

Toelichting:

Het betreft voorzieningen zoals bereikbaarheid/toegang tot bijvoorbeeld een gerechtsgebouw of penitentiaire inrichting die vanwege of namens de opdrachtgever zijn getroffen.

- >>> **Coördinatie** bepaling 01.02.31-06 opnemen in het bestek indien er sprake is vanwege de opdrachtgever of derden uitgevoerde voorzieningen.

02. COÖRDINATIE

Toelichting:

Het opnemen van deze bepaling is van belang indien er sprake is van nevenaanneming.

N.B. In het bestek van de aannemer die opdracht krijgt tot coördinatie de schraptekst opnemen:

"de coördinatie van het project behoort tot de verplichtingen van de aannemer."

N.B. In het bestek van de aannemer die gecoördineerd wordt de schraptekst opnemen:

"de coördinatie van het project zal worden verzorgd door ....." (met invulling "de aannemer van de ..... werken")

- >>> **Coördinatie** bepaling 01.02.31-02 opnemen, indien er sprake is van nevenaanneming. Bij een kleine betrokkenheid van nevenaannemers (b.v. nutsbedrijven) dan naast deze bepaling ook 01.02.31-01. opnemen. Bij grote betrokkenheid van nevenaannemers (b.v. een niet integraal bestek) naast 00.02.31-01 ook 00.02.31-19 en 01.02.31-09 opnemen.

07. MEETPUNTEN T.B.V. DERDEN

Toelichting:

Indien ten behoeve van door derden in het werk te brengen onderdelen is het mogelijk dat de aannemer meetpunten of meetlijnen dient aan te brengen. Middels de bepaling kan specifiek worden aangegeven om welke punten dit gaat.

>>> Bepaling 01.02.31-07 in het projectbestek opnemen indien van toepassing.

09. MEDEWERKING AANNEMER

Toelichting:

Bestek tekst spreekt voor zich.

>>> Bepaling 01.02.31-09 opnemen in het bestek indien er sprake is van de uitvoering van slechts ondergeschikte onderdelen door derden (nutsbedrijven).

01.02.32 GEVONDEN VOORWERPEN

09. Eigendom GEVONDEN VOORWERPEN

Toelichting:

Op last van de Rijksbouwmeester, in het kader van de voorbeeldfunctie als overheidsopdrachtgever en ter bescherming van het Nederlandse (kunst)historische erfgoed, deze bepaling opnemen.

>>> Bepaling 01.02.32-09 opnemen in het bestek indien het optreden van deze situatie, zoals bij werkzaamheden aan bestaande bebouwing (restauratie, verbouwing, sloop) kan worden verwacht.

01.02.35 VERREKENING VAN MEER EN MINDER WERK

09. VERREKENING VAN MEER EN MINDER WERK

Toelichting:

Middels opname van deze bepaling wordt op een pragmatische en overzichtelijke wijze de financiële verplichtingen van het project afgesloten.

>>> Bepaling 01.02.35-09 altijd in het projectbestek opnemen.

01.02.36 BESTEKWIJZIGINGEN

09. SPECIFICATIE BESTEKSWIJZIGINGEN

Toelichting:

Door het vooraf vaststellen van een percentage wordt voorkomen dat er tijdens de uitvoering veel discussie ontstaat over de prijs van bestekswijzigingen. Ter indicatie voor het in te vullen percentage voor reguliere projecten: deze ligt voor het merendeel van de projecten tussen de 8 en 12 %.

Voor bijzondere en afwijkende projecten hiervoor altijd het advies van een Bouwkostendeskundige vragen.

>>> Bepaling 01.02.36-09 altijd opnemen in het bestek.

01.02.38 HOEVEELHEDEN

05. Meting hoeveelheden

- >>> Bepaling 01.02.38-05 opnemen in het bestek indien verrekenbare hoeveelheden en bijbehorende verrekenprijzen in de aannemingssom worden opgenomen.

01. OVERZICHT VERREKENBAAR GESTELDE HOEVEELHEDEN

Toelichting:

De verrekenbare hoeveelheden als bedoeld in paragraaf 38, lid 1 van de UAV2012 in het bestek vermelden, of naar de staat van verrekenbare hoeveelheden verwijzen en deze bij het bestek voegen. Daarnaast dient in de werkschrijving steeds te worden aangegeven dat het om verrekenbare hoeveelheden gaat. Hierbij is het van belang dat er geen afwijking ontstaat tussen de in de werkbeschrijving verrekenbaar gestelde hoeveelheden en de in dit overzicht opgenomen hoeveelheden.

- >>> Bepaling 01.02.38-01 in het bestek opnemen indien van toepassing.

01.02.40 BETALING

Toelichting:

02. BETALING IN TERMIJNEN

Toelichting:

Een dubbele zekerheidstelling verlangen door een laatste termijn te koppelen aan het voldoen aan alle verplichtingen is niet toegestaan.

Een eventuele zekerheid in de vorm van een bankgarantie, verzekerde borg of inhouding op de laatste betalingstermijn dient te worden opgenomen in besteks-bepaling 01.02.43-19.

- >>> Bepaling 01.02.40-02 altijd opnemen in het bestek.

14. DECLARATIES OP BASIS VAN DE RISICOREGELING

Toelichting:

Declaraties van verrekeningen in het kader van een risicoregeling moeten afzonderlijk en uiterlijk binnen twee maanden op naam van de opdrachtgever bij de directie worden ingediend.

Risicoregeling toepassen wanneer de te verwachten verrekening hoger is dan het drempelbedrag van € 500,-

- >>> Bepaling 01.02.40-14 opnemen in het bestek indien de risicoregeling van toepassing is verklaard.

19. DECLARATIES EN FACTUURADRES

Toelichting:

Bij opdrachtverstrekking dienen wij het Inkoopordernummer te verstrekken, wat noodzakelijk is voor het aanleveren van een e-factuur door de opdrachtnemer.

- >>> Bepaling 01.02.40-19 altijd opnemen in het bestek.

01.02.42 KORTINGEN

02. KORTINGSBEDRAG

Toelichting:

Afhankelijk van de gevolgschade een kortingsbedrag opnemen (hoogte van het kortingsbedrag in overleg met de projectleider). Zie toelichting onder 09.

>>> Bepaling 01.02.42-02 altijd opnemen in het bestek.

07. PREMIE EERDERE OPLEVERING

Toelichting:

Indien door omstandigheden de boete voor te laat opleveren maximaal wordt gesteld, kan het in het kader van "redelijkheid en billijkheid" eventueel bij eerdere oplevering de aannemer een premie in het vooruitzicht worden gesteld.

>>> Bepaling 01.02.42-07 opnemen in het projectbestek voor werken van RVB BZK indien van toepassing en op aanwijzing van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

09. LIMITERING KORTINGEN

Toelichting:

Let goed op bij hoogte van de korting bij te late oplevering en de vraag om deze wel of niet te beperken tot een (totaal) maximum. Hier spelen twee zaken een belangrijke rol:

1. Hoogte van het kortingsbedrag per dag: Deze dient de eventueel te lijden schade bij vertraging te omvatten. Deze dient een incentive op te leveren voor partijen om wel tijdig op te leveren.
Naast het kortingsbedrag per dag mag een opdrachtgever geen schade claimen voor te late oplevering. Het kortingsbedrag moet dus tevens onze eventueel te lijden schade omvatten, daarnaast moet de korting ook een incentive opleveren voor partijen om wel tijdig op te leveren, ook als de gevolgschade voor ons niet groot zou zijn. Het bedrag dat hier wordt opgenomen moet worden afgestemd met een eventueel totaal maximum aan korting. Als hier niets wordt opgenomen dan is volgens de UAV 2012 de korting automatisch € 60 per dag.
2. Maximering van de totaal op te leggen korting bij te late oplevering:
Je kunt ervoor kiezen om de totale korting die je kunt opleggen voor te late oplevering te maximeren. Als je hiervoor kiest koppel dan dit maximum goed aan de korting per dag. Reken uit voor hoeveel dagen te late oplevering je de korting kunt opleggen voordat je aan het maximum zit. Indien dit aantal dagen in relatie tot de projectuitvoeringsduur lang genoeg is dat je redelijkerwijs kunt stellen dat 'als de vertraging zo lang betreft dan hebben wij al eerder de partij in gebreke gesteld en de werkzaamheden mogelijk laten afronden door een ander', dan is dit maximum mogelijk.

Rekenvoorbeeld: In een project met een omvang van € 1.000.000 (excl. Btw) wordt de schade die bij te late oplevering wordt geleden ingeschat op € 1.000 per dag. De korting per dag is dan ook vastgesteld op € 1.000 per dag. Er wordt gekozen om een maximering toe te passen naar aanleiding van vragen van aannemers. De vraag is of een maximering van 10% van de totale opdrachtsom voldoende ruimte geeft, immers 10% = 100K en dat maximum is dus bereikt na 100 dagen (iets meer dan 3 maanden) te laat opleveren. Daarna is er geen boete meer. Afhankelijk van de uitvoeringsduur kun je inschatten of een uitloop van 3 maanden überhaupt realistisch is en of je dan niet al andere maatregelen hebt getroffen. Indien dit realistisch is en er wellicht nog geen andere maatregelen zijn getroffen moet de maximering wellicht iets omhoog (bv. 15%), waardoor je 5 maanden hebt aan boete.

>>> Bepaling 01.02.42-09 indien van toepassing opnemen in het projectbestek.

19. OVERIGE INHOUDINGEN EN BEPLANTINGEN

>>> Bepaling 01.02.42-19 indien van toepassing opnemen in het projectbestek.

01.02.43 VERPANDING OF CESSIE/ZEKERHEIDSTELLING/VERZEKERING

09. ZEKERHEIDSTELLING OPDRACHTNEMER

Toelichting:

Financiële zekerheid wordt verschaft in de vorm van een zekerheidstelling. Er bestaan verschillende vormen van zekerheid. In het kader van uniformiteit geldt binnen het RVB het uitgangspunt dat wanneer een zekerheidstelling wordt verlangd, zekerheid enkel kan worden gesteld in de vorm van ofwel een bankgarantie ofwel een verzekerde borg ofwel door inhouwing op termijnbetalingen.

Het is uitdrukkelijk niet toegestaan om andere vormen van zekerheidstelling te verlangen of te accepteren. In het bestek dient nadrukkelijk te worden opgenomen welke vorm van zekerheidstelling het RVB verlangt. De handreiking Zekerheidstelling is te raadplegen via de samenwerkingsruimte van ICM welke [hier](#) is te vinden.

[Link](#) naar Rijksportaal

Keuze voor optie

Optie 1 (bankgarantie of verzekerde borg): ≥ € 500.000 excl. btw
Binnen het RVB geldt als uitgangspunt dat een bankgarantie of een verzekerde borg in beginsel enkel kan worden verlangd bij opdrachten voor werken waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan € 500.000 excl. btw.

Kies deze optie indien het project een aannemingssom geraamde waarde kent boven dit bedrag. **Verwijder in dat geval de andere beide opties en de cursieve tekst "optie 1".**

Optie 2 (inhouding op betalingstermijnen): < € 500.000 excl. Btw. Binnen het RVB geldt als uitgangspunt dat voor opdrachten voor werken waarvan de geraamde waarde lager is dan € 500.000 excl. btw, inhouding op termijnbetalingen de aangewezen vorm van zekerheidstelling is. Hiermee behoudt het RVB een mate van zekerheid voor het geval een opdrachtnemer tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen. Projectteams dienen erop bedacht te zijn dat deze vorm van zekerheidstelling ook een beslag legt op de liquiditeit, namelijk het werkkapitaal, van ondernemingen. Projectteams worden aan ook aangeraden om terughoudend om te gaan met het toepassen van deze vorm van zekerheidstelling. Dit klemmt des te meer nu de financiële zekerheid die het RVB kan verkrijgen voor opdrachten tot € 500.000 excl. btw beperkt is.

Kies voor optie 2 indien het project een aannemingssom kent onder de € 500.000 excl. btw en wel een zekerheidstelling voor dit project wenselijk en proportioneel is. **Verwijder in dat geval de andere beide opties en de cursieve tekst "optie 2".**

Kies voor optie 3 indien het project een aannemingssom kent onder de € 500.000 excl. btw en geen zekerheidstelling voor dit project wenselijk is of dit niet proportioneel is. **Verwijder in dat geval de andere beide opties en de cursieve tekst "optie 3".**

Hoogte van zekerheidstelling

Indien gekozen is voor een zekerheidstelling (optie 1 of 2) dan dient de hoogte van de zekerheidstelling te worden opgenomen in een percentage van de aannemingssom.

Binnen het RVB geldt als uitgangspunt dat de waarde van de zekerheid, ongeacht de vorm van zekerheidstelling, maximaal 5% van de aannemingssom bedraagt. Dit is in lijn met de Gids Proportionaliteit. Een percentage hoger dan 5% alleen invullen na afstemming met ICM.

>>> Bepaling 01.02.43-09 altijd opnemen in het projectbestek.

19. ZEKERHEIDSTELLING OPDRACHTGEVER

Toelichting

Paragraaf 43a, lid 8 UAV2012 regelt dat wanneer de opdrachtgever zijn betalingsverplichtingen niet nakomt, de aannemer gerechtigd is zekerheidstelling van de opdrachtgever te verlangen. Het RVB (en andere onderdelen van de Staat) stellen deze bepaling (die ook al in de oudere UAV'en voorkwam) al sinds jaar en dag uit omdat het vrijwel ondenkbaar is dat de Staat failliet zou gaan, waardoor verhaal altijd mogelijk blijft en zekerheidstelling dus onnodig is.

Deze bepaling blijft dan ook gehandhaafd en levert daarmee een afwijking op de UAV2012 op die in beginsel steeds project specifiek zou moeten worden gemotiveerd. De motivatie gaat echter voor elk bestek op en is derhalve opgenomen in een bijlage bij het bestek.

>>> Bepaling 01.02.43-19 altijd opnemen in het bestek.

01.02.49   BESLECHTING VAN GESCHILLEN
09.   BUITENGEWONE LEDEN SCHEIDSGERECHT
Toelichting:

>>> Bepaling 01.02.49-09 altijd opnemen in het projectbestek.

01.03   VERZEKERING

01.03.10   VERZEKERING DOOR DE AANNEMER

Toelichting:

Een algemene stelregel van de overheid is een terughoudend verzekeringsbeleid.

Dit ligt ten grondslag aan het feit dat o.a. overheidsgebouwen in beginsel niet verzekerd zijn, de premie voor het totale gebouwenbestand overtreft namelijk het risico.

Ook legt de overheid aan private organisaties en particulieren geen verzekeringsplicht op, maar wordt wel middels de van toepassing verklaarde UAV 2012 bepaald, dat de aannemer verantwoordelijk is voor het werk, aansprakelijk is voor schade aan het werk en in verband staande werken en eigendommen van de opdrachtgever, ook dient hij de opdrachtgever te vrijwaren van vergoeding van schade aan derden en tevens dient hij verzekeringen in verband met het werk aan te gaan (paragraaf 43b van de UAV 2012).

In de praktijk zal de aannemer na opdracht in de meeste gevallen voorstellen gebruik te mogen maken van zijn doorlopende CAR-verzekering, overigens biedt een CAR-verzekering geen "all risk" dekking, de aannemer dient zijn CAR-verzekeringsproject specifiek aan te vullen met de benodigde "clausules" (aanvullende "CAR-verzekeringen").

De z.g. brand/storm-verzekering volgens de bepalingen van de Nederlandse Beurs-brandpolis, heeft voor het RVB geen toegevoegde waarde daar de "brandverzekeraars" zijn overeengekomen, dat bij een brandschade hoger dan € 500.000,-, de (brand)verzekering van de gedupeerde deze schade overneemt en daar overheidsgebouwen niet verzekerd zijn tegen brand is bovenstaand bedrag het maximum wat zal worden uitgekeerd (het Rijk heeft geen verzekering die de schade overneemt).

Om bovenstaande reden (Rijksoverheid verzekert zich niet) wordt ook het verhalen van de "restschade" op de aannemer, in het kader van redelijkheid en billijkheid, maar beperkt mogelijk en wordt om deze reden een brand/stormverzekering niet meer geëist.

Daar echter de aannemers veelal de door hem nodig geachte polissen aan het RVB voorlegt ter verificatie, met de vraag of deze voldoen aan de eisen overeenkomstig de voorwaarden, heeft het RVB in samenwerking met Stichting STABU en de verzekeringsbranche minimumeisen opgesteld voor een CAR-verzekering met secties, welke dienen te worden opgenomen in de projectbestekken.

Het RVB verplicht de aannemer wel om bij werkzaamheden in of bij bestaande rijksgebouwen een WA-verzekering af te sluiten. Let wel, het RVB doet hierin afstand van zijn rechten op het meerdere, m.a.w. de dekking wordt beperkt per schadegeval (hoogte is vastgesteld in overleg met de verzekeringsbranche), maar dit geldt alleen voor de aansprakelijkheid van de aannemer jegens het RVB en niet de aansprakelijkheid van de aannemer jegens derden. Bij langlopende onderhoudscontracten geldt een door het RVB gemaakt interim-regeling om de aansprakelijkheid bij indirecte schades bij onderhoud te beperken. Een handleiding en meer uitleg zijn nu beschikbaar op het [Rijksportaal](#). Omdat deze interim-regeling niet geldig is voor de reguliere projecten is deze niet opgenomen in de RRU.

01. CAR-VERZEKERING DOOR DE AANNEMER/SECTIES

Toelichting:

Indien de bepalingen voor een CAR-verzekering van toepassing worden verklaard moeten de bepalingen 01.03.10-01, 01.03.10-02 en 01.03.10-03 ongewijzigd worden opgenomen.

>>> Bepaling 01.03.10-01 in het bestek opnemen indien het voorschrijven van een CAR-verzekering noodzakelijk wordt geacht.

02. CAR-VERZEKERINGPARTIJEN/ DEKKING/ BEWIJSSTUKKEN/ OPZEGGING

>>> Bepaling 00.03.10-02 altijd in het bestek opnemen als bepaling 01.03.10-01 is opgenomen.

03. CAR-VERZEKERING DUUR BIJ OPLEVERING IN DELEN

>>> Bepaling 01.03.10-03 altijd in het bestek opnemen als bepalingen 01.03.10-01 en 01.03.10-02 zijn opgenomen.

09. WETTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID (WA) DOOR DE AANNEMER

Toelichting:

De bepalingen voor een WA-verzekering omvatten de bepalingen 01.03.10-09, 01.03.10-19 en 01.03.10-29 welke alle ongewijzigd dienen te worden opgenomen, met uitzondering bij langlopende onderhoudsprojecten. Bij deze langlopende onderhoudsprojecten de tekst in de RRU vervangen door de tekst zoals is te vinden op deze [samenwerkruimte](#) en een toelichting hierop op het [Rijksportaal](#).

>>> Bepaling 01.03.10-09 in het bestek opnemen indien van toepassing.

19. WA-VERZEKERING PARTIJEN/DEKKING/BEWIJSSTUK/OPZEGGING

Toelichting:

Bij langlopende onderhoudsprojecten deze tekst in de RRU vervangen door de tekst zoals is te vinden op deze [samenwerkruimte](#).

>>> Bepaling 01.03.10-19 in het bestek opnemen indien van toepassing.

29. WA-VERZEKERING DUUR BIJ OPLEVING IN DELEN

Toelichting:

Bij langlopende onderhoudsprojecten deze tekst in de RRU vervangen door de tekst zoals is te vinden op deze [samenwerkruimte](#).

- >>> Bepaling 01.03.10-29 in het bestek opnemen indien van toepassing en als de bepalingen 01.03.10-09 en 01.03.10-19 zijn opgenomen.

01.04 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

01.04.10 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

01. WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN NIET VERREKENBAAR.

Toelichting:

In principe vindt er geen verrekening plaats van wijzigingen van kosten en prijzen zoals loonkosten, materiaalprijzen, brandstofprijzen, huren, vrachten en valutawijzigingen of koerswijzigingen e.d.

- >>> Bepaling 01.04.10-01. in principe altijd opnemen in het projectbestek. Alleen niet opnemen op aanwijzing van de Projectbevoegde van het RVB.

01.04.20 VERREKENING WIJZIGING LOONKOSTEN

01. VERREKENING WIJZIGING LOONKOSTEN

Toelichting:

Opnemen wanneer de aanpassing van loonkosten wenselijk is. En dan enkel als de uitvoeringsduur meer dan 12 maanden bedraagt (dan tevens bepaling 00.04.10-01. aanpassen).

- >>> Bepaling 01.04.20-01. alleen opnemen in het projectbestek op aanwijzing van de projectbevoegde van het RVB.

01.04.30 VERREKENING WIJZIGING MATERIAALPRIJZEN

01. VERREKENING WIJZIGING MATERIAALPRIJZEN

Toelichting:

Opnemen wanneer de aanpassing van materiaalprijzen wenselijk is. En dan enkel als de uitvoeringsduur meer dan 12 maanden bedraagt (dan tevens bepaling 00.04.10-01. aanpassen). Volgens deze bepaling moet dan de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw worden voorgeschreven, waarin een materiaalbestanddeel in art. 2. Lid 2 is vastgesteld.

- >>> Bepaling 01.04.30-01. alleen opnemen in het projectbestek op aanwijzing van de projectbevoegde van het RVB.

02. VOOR VERREKENING IN AANMERKING KOMENDE BOUWSTOFFEN

Toelichting:

Bij toepassing van bovenstaande bepaling, de bouwstoffen die in aanmerking komen voor verrekening van prijswijzigingen, omschrijven in deze bepaling. Bij het opnemen van deze bepaling **niet** de bepaling 01.04.30-01. de "Risicoregeling woning- utiliteitsbouw" voorschrijven.

>>> Bepaling 01.04.30-02. alleen opnemen in het projectbestek op aanwijzing van de projectbevoegde van het RVB.

03. MATERIAALBESTANDDEEL

Toelichting:

Alleen toepassen wanneer wordt afgeweken van het materiaalbestanddeel zoals dit is vastgesteld in artikel 2, lid 2 van de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw 1991. Bij het opnemen van deze bepaling ook bepaling 01.04.30-01. de "Risicoregeling woning- utiliteitsbouw voorschrijven".

>>> Bepaling 01.04.30-03. alleen opnemen in het projectbestek op aanwijzing van de projectbevoegde van het RVB. Dan tevens 00.04.30-01. Opnemen.

01.04.40 VERREKENING WIJZIGING BRANDSTOFPRIJZEN

01. VERREKENING WIJZIGING BRANDSTOFPRIJZEN

Toelichting:

Deze bepaling niet toepassen in combinatie met de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw 1991. Op basis waarvan moet worden verrekend na overleg met de Bouwkostendeskundige van het RVB.

>>> Bepaling 01.04.40-01. alleen opnemen in het projectbestek op aanwijzing van de projectbevoegde van het RVB.

01.05 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

01.05.10 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

01. TEKENINGEN VERSTREKKINGSVORM

>>> Bepaling 00.05.10-01 in het projectbestek opnemen indien CAD-tekeningen onderdeel van het contract zijn.

02. VERANTWOORDELIJKHEID VOOR TEKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-02 indien van toepassing in het bestek opnemen.

03. WIJZIGINGEN IN TEKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-03 indien van toepassing in het bestek opnemen.

04. VERANTWOORDELIJKHEID VOOR BEREKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-04 indien van toepassing in het bestek opnemen.

05. DOOR DE AANNEMER TE VERVAARDIGEN TEKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-05 indien van toepassing in het bestek opnemen.

06. DOOR DE AANNEMER TE VERVAARDIGEN BEREKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-06 indien van toepassing in het bestek opnemen.

09. INDIENEN CONSTRUCTIEBREKENINGEN EN -TEKENINGEN

>>> Bepaling 01.05.10-09 indien van toepassing in het bestek opnemen.

19. INSTALLATIETEKENING
>>> Bepaling 01.05.10-19 bij RVB Defensie werken indien van toepassing opnemen in het bestek.
29. REVISIEGEGEVENS ALGEMEEN
>>> Bepaling 01.05.10-29 bij RVB-Defensie werken indien van toepassing opnemen in het projectbestek. Keuzetekst 1 moet worden toegepast als de digitale revisie door de directie wordt gemaakt. Keuzetekst 2 moet worden toegepast als de digitale revisie door de aannemer wordt gemaakt. Keuzetekst 3 moet worden toegepast als alleen van de installatietekeningen digitale revisie moet worden gemaakt door de aannemer.
39. REVISIE SPECIFIEKE BOUW- EN/OF INSTALLATIEDELEN
>>> Bepaling 01.05.10-39 opnemen in het projectbestek als de aannemer werktekeningen moet maken zoals in het betreffende hoofdstuk moet zijn aangegeven.
- 01.05.19 ONDERHOUDS-BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN INSTALLATIES
09. ONDERHOUDSVOORSCHRIFTEN
>>> Bepaling 01.05.19-09 indien van toepassing in het bestek opnemen.
- 01.05.29 REVISIE, BOVEN- EN ONDERGRONDSE TOPOGRAFIE
09. REVISIEMETINGEN, BOVEN- EN ONDERGRONDSE TOPOGRAFIE
>>> Bepaling 01.05.29-09 bij de RVB Defensie werken opnemen in het bestek indien er kabels en leidingen in het terrein vanaf 1,0 m vanaf de gevel in het bestek zijn opgenomen.
- 01.05.39 INFORMATIE-OVERDRACHT ALGEMEEN
01. OVERDRACHTSDOCUMENT
>>> Artikel 01.05.10-01 bij RVB BZK werken altijd opnemen in het bestek.
02. INSTANDHOUDINGPLAN
Toelichting:
Plan waarin onderhoudsmaatregelen worden beschreven welke noodzakelijk zijn om te garanderen dat ten minste de beoogde levensduur wordt behaald.
>>> Artikel 01.05.39-02 bij RVB BZK werken altijd opnemen in het bestek.
03. BEHEER- EN ONDERHOUDSPLAN KABELS EN LEIDINGEN
Toelichting:
Plan waarin onderhoudsmaatregelen worden beschreven ten behoeve van het Ondergronds Net, welke noodzakelijk zijn om te garanderen dat ten minste de beoogde levensduur wordt behaald.
>>> Bepaling 01.05.39-03 bij RVB BZK werken in het projectbestek opnemen indien werkzaamheden aan/voor kabels en leidingen behorend tot een "Ondergronds Net" plaatsvinden.

04. BEHEER- EN ONDERHOUDSPPLAN BUITENRIOLERING
>>> Bepaling 01.05.39-04 bij RVB BZK werken in principe altijd opnemen na overleg met projectbevoegde.

05. OBJECT BOUWDELEN-LIJST (OBL)

Toelichting:

Ten behoeve van het toekomstig onderhoud door directie Vastgoedbeheer dient de aannemer een Object Bouwdelen Lijst (OBL) op te stellen. Hiertoe dient het gebouw te worden doorlopen op aanwezige elementen. Deze opname dient te worden gedaan door een gespecialiseerd bedrijf volgens de RVB/BOEI®-systematiek.

De RVB-directie vastgoedbeheer, heeft ten behoeve hiervan overeenkomsten met diverse specialistische bedrijven afgesloten. De aannemer dient een door directie Vastgoedbeheer (middels de objectmanager, via de projectbevoegde) aangewezen specialistisch bedrijf, als aangewezen onderaannemer, deze opname te laten uitvoeren en wel na de oplevering in de onderhoudstermijn. Dit gespecialiseerd bedrijf dient te worden benoemd in bepaling 01.02.06-07 OVERZICHT VOORGESCHREVEN ONDERAANNEMER(S)/LEVERANCIER(S) onder vermelding van "opname Object Bouwdelen Lijst (OBL)".

Let op: indien er geen onderhoudstermijn (bepaling 01.02.11-01) is opgenomen, is deze bepaling niet van toepassing. Dus indien er een OBL moet worden opgesteld voor het onderhavige project moet er een onderhoudstermijn in het bestek worden opgenomen

- >>> Bepaling 01.05.39-05 bij RVB BZK werken in principe altijd opnemen na overleg met projectbevoegde.

01.06 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

01.06.10 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN EN OMGEVINGSVEILIGHEID

Toelichting:

De actuele formats die als bijlage bij het bestek worden gevoegd zijn voor de bestekschrijver beschikbaar op de website van het RVB via www.rijksvastgoedbedrijf.nl, daarna op Documenten klikken en dan als trefwoord ingeven "V&G-modeldocumenten".

01. AANSTELLING V&G-COÖRDINATOR VOOR DE UITVOERINGSFASE

Toelichting:

Deze bepaling opnemen indien de aannemer van dit bestek de coördinatie voor veiligheid en gezondheid en voor omgevingsveiligheid in de uitvoeringsfase heeft en er geen werkzaamheden door derden moeten worden uitgevoerd.

- >>> Indien bepaling 01.06.10-01 in het bestek wordt opgenomen bepaling 01.06.10-02 en 01.06.10-03 niet in het bestek opnemen.

02. V&G-COÖRDINATIE UITVOERINGSFASE

Toelichting:

Deze bepaling in aanvulling bepaling 01.06.10-01 opnemen indien de aannemer van dit bestek tevens de coördinatie heeft voor andere bestekken die werkzaamheden bevatten die op elkaar ingrijpen.

>>> Bepaling 01.06.10-02 opnemen ingeval wat in de toelichting beschreven staat van toepassing is.

>>> Bepaling **01.06.20-03** dan **niet** opnemen in dit bestek

03. V&G-COÖRDINATIE UITVOERINGSFASE DOOR DERDEN

Toelichting:

Deze bepaling opnemen indien een andere aannemer dan de aannemer van dit bestek de coördinatie voor veiligheid en gezondheid en voor omgevingsveiligheid in de uitvoeringsfase van hetzelfde project heeft.

>>> Bepaling 01.06.10-03 opnemen ingeval wat in de toelichting beschreven staat van toepassing is.

>>> Bepaling **01.06.10-01** en **01.06.10-02** dan **niet** opnemen in dit bestek

90. RI&E IN DE DEFINITIE- EN ONTWERPFASE (model A)

Toelichting:

De RI&E in de Definitie- en Ontwerpfase, met daarin opgenomen de relevante risico's, opnemen als bijlage bij het bestek.

>>> Bepaling 01.06.10-90 altijd opnemen in het projectbestek.

91. V&G PLAN ONTWERP EN UITVOERING (model B)

Toelichting:

Het V&G-plan ontwerp en uitvoering, opnemen als bijlage bij het bestek.

>>> Bepaling 01.06.10-91 opnemen indien van toepassing.

>>> Bepaling 01.06.10-97 dan ook opnemen in dit bestek.

92. V&G- DOSSIER (MODEL C)

Toelichting:

Het Veiligheids- en Gezondheidsdossier, als opgesteld door de ontwerpende partij, dient onderdeel uit te maken van het bestek.

>>> Bepaling 01.06.10-92 altijd opnemen in het bestek.

93. BOUWVEILIGHEIDSPAN

Toelichting:

Deze bepaling opnemen indien er volgens de RI&E sprake is van restrisico's, of indien het bevoegd gezag dit verlangt.

>>> Bepaling 01.06.10-93 opnemen bij restrisico's of als het bevoegd gezag dit verlangt

94. MELDEN VAN ONGEVALLLEN

- Toelichting:
>>> Bepaling 01.06.10-49 standaard in het bestek opnemen.
95. V&G-COMMUNICATIE
Toelichting:
>>> Bepaling 01.06.10-95 standaard in het bestek opnemen.
96. ELEKTROTECHNISCHE WERKZAAMHEDEN
Toelichting:
>>> Bepaling 01.06.10-96 opnemen in het bestek indien er aan elektrotechnische installaties wordt gewerkt.
97. (ELEKTRONISCHE) KENNISGEVING
>>> Bepaling 01.06.10-97 opnemen in het bestek indien 01.06.20-91 is opgenomen.
- 01.06.19 VEILIGHEIDSGEDRAG EN –BEWUSTZIJN
09. VEILIGHEIDSGEDRAG EN –BEWUSTZIJN
Toelichting:
Een trede op de Safety Culture Lader (SCL, ook wel: Veiligheidsladder) wordt in het kader van afspraken onder de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) verlangd om veilig bewust handelen te bevorderen in alle lagen van de organisatie van de aannemer om daarmee het aantal onveilige situaties terug te dringen met als gevolg minder incidenten (letsel, verzuim, schades).
- De SCL meet de volwassenheid van een organisatie met betrekking tot veilig bewust handelen (houding en gedrag) op een schaal van 1 tot en met 5. De aannemer kan door een onafhankelijke certificerende instantie laten toetsen of hij aan eisen gesteld aan het veiligheidsgedrag en -bewustzijn in deze overeenkomst voldoet hetzij als organisatie, hetzij op projectbasis. Certificering is niet altijd verplicht, maar hangt af van de waarde en de mogelijke veiligheidsrisico's van de opdracht. Hoge risico's vereisen een geldig SCL-certificaat, middelgrote risico's een SCL Light statement en lage risico's een Approved Self Assessment (ASA). Dit wordt bepaald op basis van de risicomatrix van ViA (Veiligheid in Aanbesteding), zie de Handreiking ViA op <https://gc-veiligheid.nl/tools/veiligheid-in-aanbesteding-via>.
- Voor onderaannemers of leveranciers die door de aannemer worden ingezet kan mogelijk een ander bewijsmiddel volstaan, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden die deze onderaannemers of leveranciers verrichten en van de waarde van het contract dat de aannemer met deze onderaannemers of leveranciers is overeengekomen.
- >>> Bepaling 01.06.19-09 Bepaling opnemen in bestekken waarvan de Aankondiging op TenderNed of Uitnodiging tot inschrijving (onderhands) op of na 1 januari 2022 wordt geplaatst of verzonden.

TECHNISCHE BEPALINGEN EN WERKBESCHRIJVING

05. BOUWPLAATSVOORZIENINGEN

05.00 ALGEMEEN

05.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

05.00.24 EISEN EN UITVOERING: BOUWPLAATSINRICHTING

01. INDELING EN GEBRUIK WERKTERREIN

Toelichting:

De toegang tot werkterreinen en de speciale geldende voorschriften zoals die gelden voor PI's, musea, defensieterreinen e.d. worden niet meer standaard in het RRU opgenomen i.v.m. de wisselende eisen van de gebruikers. Hiertoe dienen de regels van de betreffende gebruikers ten aanzien van de toegang en het gebruik van de werkterrein als bijlage bij het bestek te worden gevoegd.

>>> Bepaling 05.00.24-01 altijd opnemen in het projectbestek bijlage op aanwijzing van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

03. VERBRANDEN VUIL EN ANDERE MATERIALEN

>>> Bepaling 05.00.24-03 altijd opnemen in het bestek.

04. AFVOER PUIN, AFVAL EN VERPAKKINGSMATERIAAL

>>> Bepaling 05.00.24-04 opnemen in het projectbestek van de coördinerend (hoofd)aannemer, indien er sprake is van **nevenaanneming**.

09. AFVOER PUIN, AFVAL EN VERPAKKINGSMATERIAAL

>>> Bepaling 05.00.24-09 opnemen in de bestekken van nevenaannemers, indien er sprake is van **nevenaanneming**.

19 BESCHIKBAARSTELLING RECYCLECONTAINER AFVOEREN - ARMATUREN

Toelichting:

Wecycle is een Stichting die is opgericht door alle producenten en importeurs van elektrische apparaten in Nederland. De stichting wordt gefinancierd uit de door de Overheid verplicht gestelde verwijderingsbijdrage op elektrische apparaten. Wecycle brengt daarom geen kosten in rekening.

Op grond van het Bouwbesluit moeten lampen en armaturen, als worden afgedankt, van elkaar gescheiden worden ingezameld.

Aannemers zijn niet altijd alert op deze regel, waardoor lampen en armaturen nog weleens in de container met oud ijzer belanden. Door voor Wecycle als inzamelaar voor te schrijven, kunnen we garanderen dat we voldoen aan wet- en regelgeving.

Voor de verwerking zet Wecycle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in. Het RVB levert op deze wijze tevens een bijdrage aan de doelstelling van Social Return.

>>> Bepaling 05.00.24-19 in het projectbestek opnemen indien sprake is van verbouw, renovatie en/of sloop.

29 BESCHIKBAARSTELLING RECYCLECONTAINER AFVOEREN - LAMPEN**Toelichting:**

Wecycle is een Stichting die is opgericht door alle producenten en importeurs van elektrische apparaten in Nederland. De stichting wordt gefinancierd uit de door de Overheid verplicht gestelde verwijderingsbijdrage op elektrische apparaten. Wecycle brengt daarom geen kosten in rekening.

Op grond van het Bouwbesluit moeten lampen en armaturen, als worden afgedankt, van elkaar gescheiden worden ingezameld.

Aannemers zijn niet altijd alert op deze regel, waardoor lampen en armaturen nog weleens in de container met oud ijzer belanden. Door voor Wecycle als inzamelaar voor te schrijven, kunnen we garanderen dat we voldoen aan wet- en regelgeving.

Voor de verwerking zet Wecycle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in. Het RVB levert op deze wijze tevens een bijdrage aan de doelstelling van Social Return.

>>> Bepaling 05.00.24-29 in het projectbestek opnemen indien sprake is van verbouw, renovatie en/of sloop.

39 VEILIGHEID OP HET SCHIETTEREIN

>>> Bepaling 05.00.24-39 bij RVB Defensie werken indien van toepassing opnemen in het projectbestek.

49. VEILIGHEID OP MUNITIECOMPLEX, BRANDSTOFDEPOT

>>> Bepaling 05.00.24-49 bij RVB Defensie werken indien van toepassing opnemen in het projectbestek.

59. VEILIGHEID OP VLEGVELDEN

>>> Bepaling 05.00.24-59 bij RVB Defensie werken indien van toepassing opnemen in het projectbestek.

05.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN**05. KOSTEN ONTTREKKING GRONDWATER, OPDRACHTGEVER**

>>> Bepaling 05.00.30-05 bij RVB BZK werken opnemen in het bestek indien, op aanwijzing van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf, van toepassing.

01. TER BESCHIKKING STELLEN ENERGIE EN WATER**Toelichting:**

Op aanwijzing van de projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf bepalen voor wie de kosten zijn en of er al dan niet tussenmeters moeten worden geplaatst. Indien kan worden aangesloten op nutsvoorzieningen op eigen RVB BZK dan wel RVB Defensierrein dan de laatste alinea verwijderen.

>>> Bepaling 05.00.30-01 altijd opnemen in het projectbestek.

19. BEWEGWIJZERING OP HET DEFENSIETERREIN

>>> Bepaling 05.00.30-19 bij RVB Defensie werken opnemen in het bestek indien van toepassing.

05.00.50 BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN: MAATVOERING
09. METEN EN REGISTREREN VAN ONTTROKKEN EN GELOOSDE
HOEVEELHEDEN GRONDWATER

Toelichting:

De in lid 01 vermelde eisen afstemmen op het monitoringsplan en de voorwaarden uit vergunningen. De aannemer dient vanaf het moment dat de wateronttrekking begint tot het moment dat deze wordt beëindigd, een administratie te voeren ter vaststelling van de dagelijkse hoeveelheid onttrokken grondwater. Hiermee wordt de hoogte van de belastingaanslag door de Belastingdienst aan de opdrachtgever bepaald. Indien de opdrachtgever door het ontbreken van deze gegevens boete wordt opgelegd door de Belastingdienst, zal de opdrachtgever deze boete verrekenen zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is en ongeacht en eventueel bezwaar of beroep van de aannemer tegen de opgelegde boete.

>>> Bepaling 05.00.50-09 opnemen in het bestek indien van toepassing.

19. VERWIJDERING VERONTREINIGING OMGEVING EN
(BOUW)WEGEN

>>> Bepaling 05.00.50-19 standaard in het projectbestek opnemen.

05.31 LOODSEN EN KETEN

Toelichting:

De UAV 2012 voorziet niet meer in het ter beschikking stellen van keten, loodsen e.d. indien deze noodzakelijk zijn dienen deze in het bestek te worden vermeld met de daaraan gestelde eisen. Hiervoor dienen de onderstaande bepalingen te worden gebruikt (05.31.10-a, 05.31.20-a).

05.31.10-a BOUWKEET

>>> Werkbeschrijving 05.31.10-a opnemen in de projectbeschrijving indien een beschrijving van een directieverblijf noodzakelijk is en er op het (Defensie)complex geen voorzieningen zijn voor een directieonderkomen.

05.31.20-a BOUWLOODS

>>> Werkbeschrijving 05.31.20-a projectgebonden tekst opnemen in het bestek indien van toepassing.

05.32 BESCHIKBAARSTELLEN MATERIEEL

05.32.20-a INSTRUMENT

>>> Werkbeschrijving 05.32.20-a is projectafhankelijk. Bij opname in de projectbeschrijving alleen instrumenten opnemen die nodig zijn voor het uitvoeren van controlewerkzaamheden.

05.32.20-b INSTRUMENT

>>> Werkbeschrijving 05.32.20-b is projectafhankelijk. Bij opname in de projectbeschrijving alleen instrumenten opnemen die nodig zijn voor het uitvoeren van controlewerkzaamheden (bijv. staalfunderingen, vloeren op zand, etc.).

05.32.20-c INSTRUMENT

>>> Werkbeschrijving 05.32.20-c standaard opnemen bij een project met grondwerk.

05.32.30-a AFVALCONTAINER

>>> Werkbeschrijving 05.32.30-a standaard opnemen in het projectbestek.

05.34 SCHOONMAKEN EN PREVENTIEF ONDERHOUD NIEUW WERK

05.34.10-a VERWIJDEREN VERONTREINIGINGEN

>>> Werkbeschrijving 05.34.10-a altijd in het projectbestek opnemen.

SCHOONMAAK T.B.V. DE OPLEVERING NIEUWBOUW

>>> Bouwdeel 05.34.10-01 kiezen bij een nieuwbouwproject, daarna bouwdeel 05.34.10-02 verwijderen.

SCHOONMAAK T.B.V. DE OPLEVERING VERBOUW/ONDERHOUD

>>> Bouwdeel 05.34.10-02 kiezen bij een verbouw/onderhoudsproject, daarna bouwdeel 05.34.10-01 verwijderen.

05.41 INRICHTING WERKTERREIN

05.41.11-a WERKTERREININRICHTINGSPLAN

>>> Werkbeschrijving 05.41.11-a: dit is een projectgebonden tekst, altijd opnemen in het bestek.

05.41.12-a VERKEERSCIRCULATIEPLAN

>>> Werkbeschrijving 05.41.12-a altijd in het projectbestek opnemen.

05.42 AFSLUITINGEN EN RECLAME

- 05.42.31-a NAAMSAANDUIDING BOUWPLAATS
Toelichting:
Vorm en afmeting in bijlage, project specifieke vermeldingen als keuze in deze bepaling opnemen.

>>> Werkbeschrijving 05.42.31-a: bij grote en/of specifieke projecten in het bestek opnemen in overleg met de projectbevoegde.

10. STUT- EN SLOOPWERK

10.00 ALGEMEEN

10.00.10 BEGRIPPEN ALGEMEEN

- 09. SELECTIEF SLOPEN
- 19. VOORSLOOP
- 29. SELECTIEVE AFVOER

>>> Bepaling 10.00.10-09 tot en met 10.00.10-29 altijd in het projectbestek opnemen.

10.00.20 EISEN EN UITVOERING ALGEMEEN

- 09. VERWERKEN/AFVOEREN VAN VRIJKOMENDE STOFFEN
- 19. UITVOERING VAN VOORSLOOP
- 29. SLOPEN EN AFVOEREN VAN STEENACHTIGEFVALSTOFFEN

>>> Bepaling 10.00.20-09 tot en met 10.00.10-29 altijd in het projectbestek opnemen.

39. PUINBREKEN OP DEFENSIETERREIN

>>> Deze bepaling alleen opnemen indien er sloopwerkzaamheden zijn op Defensieterrein

49. VEILIG EN MILIEUKUNDIG SLOPEN (BRL SVMS-007)

>>> Deze bepaling opnemen indien er sprake is van totaalsloop van een of meerdere gebouwen, dan ook artikel 10.00.20.59 en 10.00.31.19 opnemen.

59. AFVOER SLOOPMATERIAAL (BRL SVMS-008)

>>> Deze bepaling opnemen alleen bij grotere sloopprojecten waarbij een erkend sloopbedrijf bij is betrokken, dan ook artikel 10.00.20.49 en 10.00.31.19 opnemen.

69. BESCHADIGINGEN

>>> Deze bepaling standaard opnemen bij sloopwerkzaamheden.

79. RECYCLEN BITUMEN DAKBEDEKKING

>>> Deze bepaling opnemen, indien van toepassing, om oude bitumineuze dakbedekking te recycleren om daarmee concreet invulling te geven aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO-doelstellingen) en de beginselen van een circulaire economie.

89. ASBESTHOUDENDE MATERIALEN

- >>> De vastgoed omgevingsanalyse (VOA) geeft een asbestadvies.
Op basis van voorgenomen werkzaamheden stelt de asbestdeskundige van Realisatie een uitvraag op tot asbestinventarisatie. Deze uitvraag wordt verzonden aan Postbus.RVB.asbest@rijksoverheid.nl.
VB/TB/Programma 's asbest is contracthouder voor het raamcontract Asbestdiensten.
Deze bepaling opnemen indien zich in het gebouw asbesthoudende materialen bevinden.
Let op, ook in het terrein kunnen asbesthoudende leidingen voorkomen!
Indien tijdens de uitvoering meer asbest wordt gevonden moet dit door de opzichter op het mutatieformulier t.b.v. ASB-Asbest worden vermeld.

90. VERWIJDEREN ASBESTHOUDENDE MATERIALEN

- >>> Deze bepaling opnemen indien zich in het gebouw asbesthoudende materialen bevinden die volgens dit bestek moeten worden verwijderd.

91. MELDING ASBESTSANERING

- >>> Deze bepaling opnemen indien zich in het gebouw asbesthoudende materialen bevinden die volgens dit bestek moeten worden verwijderd.

92. EINDBEOORDELING/STORTBEWIJS, ASBESTSANERING

- >>> Deze bepaling opnemen indien zich in het gebouw asbesthoudende materialen bevinden die volgens dit bestek moeten worden verwijderd.
Wanneer de naam van het asbest verwijderbedrijf bekend is contact opnemen met de regio asbestdeskundige die LAVS handeling verricht (m.b.t. asbest verwijderen).
N.B.: gegevens door de opzichter te vermelden op mutatieformulier t.b.v. ASB-Asbest, inclusief eindmeting en stortbewijs.

10.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 10.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

09. SLOOPPLAN

Toelichting:

Het sloopplan komt overeen met een gedetailleerd werkplan volgens paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012.

- >>> Deze bepaling 10.00.31-09 opnemen indien er sloopwerk van kleinere omvang in het bestek wordt beschreven.

19. SLOOPPLAN (BRL SVMS-007)
>>> Deze bepaling opnemen bij grotere sloopp projecten waarbij een gecertificeerd sloopbedrijf is betrokken, dan ook artikel 10.00.20.49 en 10.00.20.59 opnemen.
29. WERKPLAN ASBESTSANERING
>>> Deze bepaling opnemen indien zich in het gebouw asbesthoudende materialen bevinden die volgens dit bestek moeten worden verwijderd. Let op, ook terreinleidingen kunnen asbesthoudend zijn!
- 10.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09. REVISIEBESCHEIDEN
Toelichting:
Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.
- >>> Bepaling 10.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.
- 10.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. HERGEBRUIK/OPSLAG BOUWSTOFFEN
- >>> Deze bepaling opnemen indien van toepassing.
19. VERWIJDERING VERLICHTINGSARMATUREN
>>> Deze bepaling opnemen indien van toepassing.
- 10.32 PLAATSELIJK SLOOPWERK
>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld.

12. GRONDWERK

- 12.00 ALGEMEEN
>>> In dit hoofdstuk wordt uitgegaan van grondwerk inclusief behandeling toplaag (bestrating en hovenierswerk); indien dit apart wordt omschreven in werkbeschrijvingen de hier vermelde algemene technische bepalingen hierop nalopen en indien van toepassing opnemen.
- 12.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09. ONTGRAVEN GROND
>>> Indien gewenst bij aanbesteding (eisen aan (onder)aannemers) aangeven dat hovenierswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd door een onderaannemer die is aangesloten bij de VHG of de stichting Hoveniersgroep Nederland.

- 19. AANVULLEN GROND BIJ LEIDINGTRACE'S
- >>> Opnemen indien van toepassen. Het laatste item, herplaatsen van Struiken e.d., kan hier vervallen als men er aparte werkbeschrijvingen aan toevoegt.

- 29. INDRINGWEERSTAND NA AANVULLEN VERDICHTEN
- >>> Alternatief: De indringingsweerstand per laag moet ten minste 2 N/mm² bedragen. Dit geldt niet voor de 0,15m toplaag voor beplanting.

- 39. SCHOON HOUDEN VAN WEGEN EN PADEN
- >>> Standaard opnemen bij grondwerk.

- 49. OPNEMEN EN HERSTELLEN
- >>> Alleen opnemen bij het herstellen van bestratingen.

- 59. BEPLANTING
- >>> Standaard opnemen bij grondwerk.

- 69. VOORZIENINGEN TBV LEIDINGEN EN KABELS
- >>> Standaard opnemen bij grondwerk t.b.v. leidingen en kabels.

- 79. MELDEN BESCHADIGINGEN
- >>> Standaard opnemen bij grondwerk.

- 89. MARKERINGEN
- >>> Alleen opnemen als kabels en leidingen in het terrein in het bestek worden opgenomen.

- 90. VERKEERSPLAN
- >>> Opnemen bij grondwerk in de nabijheid van wegen en/of fietspaden.

- 91. VEILIGHEIDSKLEDING
- >>> Opnemen bij grotere grondwerken op of nabij wegen en ook op wegen op Defensieterreinen.

- 12.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN
- 09. VERKLARING SCHONE GROND
- >>> Opnemen indien grond moet worden aangevoerd.

- 19. INRICHTEN TIJDELIJK GRONDDEPOT
- >>> Deze bepaling alleen opnemen indien er grond tijdelijk op het terrein moet worden opgeslagen.

- 29. BEHEER TIJDELIJK GRONDDEPOT
- >>> Deze bepaling alleen opnemen indien er grond tijdelijk op het terrein moet worden opgeslagen.

- 39. OPSCHONEN TERREIN NA GRONDDEPOT

>>> Deze bepaling alleen opnemen indien er grond tijdelijk op het terrein moet worden opgeslagen.

49. BEWIJS VAN OORSPRONG AANGELEVERDE ZAND/GROND
>>> Opnemen als zand of grond wordt aangevoerd.

59. DIEPTELIGGING VAN KABELS EN LEIDINGEN
>>> Opnemen als er kabels of leidingen in het project moeten worden gelegd.

69. AFWIJKEND KABEL- EN LEIDINGVERLOOP
>>> Standaard opnemen als er grondwerken tot het project behoren.

12.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 12.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

12.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

09. AANSPRAKELIJKHEID AANNEMER

>>> Standaard opnemen als er grondwerken tot het project behoren.

12. WERKBESCHRIJVINGEN
>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

12.40.10-a ONTGRAVEN VAN GROND

>>> Opnemen bij grondwerk nabij bestaande K&L-stroken. Aangeven wat de maximale lengte van de proefsleuf bedraagt (uitgangspunt is 0,5 m aan weerszijde van de theoretische hartlijn van nieuw aan te brengen kabel(bed) of leiding) en tot welke diepte er maximaal gegraven moet worden (uitgangspunt is 0,25 m onder nieuw aan te brengen kabel(bed) of leiding/appendage met een maximale diepte van 1,50 m).

12.40.10-b ONTGRAVEN VAN GROND

>>> Indien een werkterrein verdacht is voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten (voorheen niet gesprongen explosieven, NGE) zijn er risico's voor veiligheid en gezondheid.
Door trillingen of direct contact kan een explosie worden veroorzaakt met als gevolg persoonlijk letsel of schade aan materieel.
Voorbeelden van risicovolle werkzaamheden zijn: graven, heien, boren, frezen, sonderen, slopen.

Dit is een verkorte versie van de RAW-bepalingen voor het werken in van ontplofbare oorlogsresten verdachte grond.

Alleen toe te passen indien uit het vooronderzoek blijkt dat het een eenvoudig werk met weinig risico betreft.

Wanneer uit het vooronderzoek blijkt dat het terrein verdacht is voor de aanwezigheid van veel, zware of trilling gevoelige ontplofbare oorlogsresten is het beter om een opsporingsonderzoek in de RAW te beschrijven.

In de RAW wordt e.e.a. veel uitgebreider beschreven en is er de mogelijkheid om werkzaamheden te verrekenen.

Zie ter info ook de [Niet Gesprongen Explosieven \(NGE\)](#) op het Rijksportaal.

12.50.11-a. VERWERKEN VAN GROND, ZAND

>>> De laagdikte van het aan te brengen zandbed in overleg met de verantwoordelijke civiel technicus. Het doel van het zandbed is om het hemelwater snel te kunnen afvoeren naar de ondergrond tot onder de vorstgrens (ca. 0,80 m). Afhankelijk van de opbouw van de verharding en de bestaande grondslag wordt de dikte van het cunet/zandbed bepaald;

14. BUITENRIOLERING EN DRAINAGE

14.00 ALGEMEEN

Het ontwerpen van buitenriolering moet geschieden volgens het gestelde in de Kennisbank van de Stichting RioNed. De minimale neerslagintensiteit volgens Bui 9. Bij toepassing van een UV-dakafvoersysteem moet gerekend worden met een neerslagintensiteit van 300 l/s/ha;

14.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

09. BENAMING RIOLERING

>>> Standaard opnemen indien de buitenriolering tot het bouwkundige bestek behoort.

14.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 14.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

14.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

03. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten

behoefte van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

Indien het een Defensieproject betreft moet deze revisie zijn volgens het Handboek K&L. Bij Rijksprojecten geldt dit niet en moet deze regel worden verwijderd. De opleveringsinspectie voor riolering van 160 mm en groter geldt voor alle projecten.

- >>> Bepaling 14.00.32-03 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

14.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Deze bepaling alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan 01.02.22 niet invullen.

14. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

14.11.11-a VRIJ-VERVAL BUITENRIOLERING

- >>> Standaard opnemen indien de buitenriolering tot het bouwkundige bestek behoort en het uitwerken van het principeschema door de aannemer moet worden gedaan. In dat geval de riolering niet verder detailleren in dit bestek.

14.12.10-a TEKENINGEN

- >>> Bij een omvangrijke ingreep van de riolering, de afdeling ECT verzoeken om hier een technische uitwerking van te maken op tekening.

14.12.20-a INSTALLATIE-BEREKENING

- >>> Bij een omvangrijke ingreep van de riolering, de afdeling ECT verzoeken om hier een technische uitwerking van te maken op tekening.

15. TERREINVERHARDINGEN

15.00 ALGEMEEN

15.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09. VOEGEN

- >>> Standaard opnemen indien terreinverhardingen tot het bestek behoort.

15.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN
09. BEWIJS VAN OORSPRONG

- >>> Standaard opnemen indien terreinverhardingen tot het bestek behoort.

15.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 15.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

15.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

N.B.: In uitzonderlijke gevallen kan deze bepaling worden opgenomen. De revisie van de bovengrondse infrastructuur wordt op een separaat contract van VGI na de oplevering van het werk door derden uitgevoerd.

- >>> Bepaling 15.00.32-09 alleen opnemen in het bestek na overleg en voorspraak van de projectverantwoordelijke.

15.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

02. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 00.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 15.00.40-02. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

15. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

16. BEPLANTINGEN

16.00 ALGEMEEN

16.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 16.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

16.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

N.B.: In uitzonderlijke gevallen kan deze bepaling worden opgenomen. De revisie van de bovengrondse infrastructuur wordt op een separaat contract van VGI na de oplevering van het werk door derden uitgevoerd.

- >>> Bepaling 16.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd

16. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

16.43.10-a BEZODEN

- >>> In principe niet gebruiken. Geen zoden steken en herplaatsen, maar het terrein frezen en opnieuw inzaaien over een groter oppervlakte dan enkel de te graven sleuf om schade (rijden met rupskraantjes, opslaan van grond, etc.) naast de sleuf ook te kunnen herstellen.

17. TERREININRICHTING

17.00 ALGEMEEN

17.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 17.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

17.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

03. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

N.B.: In uitzonderlijke gevallen kan deze bepaling worden opgenomen. De revisie van de bovengrondse infrastructuur wordt op een separaat contract van VGI na de oplevering van het werk door derden uitgevoerd.

- >>> Bepaling 17.00.32-03 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19 CONTROLE METINGEN

19.19.19-a THERMOGRAFISCH METINGEN

- >>> I.h.k.v. Duurzaam Bouwen is het noodzakelijk om thermische lekken in de uitvoering te voorkomen. Deze bepaling opnemen als het in het project mogelijk is om tijdens de bouw, in ieder geval vóór de oplevering een thermische meting uit te voeren. De aannemer moet hiermee aantonen dat wordt voldaan aan de eisen gesteld aan de thermische schil.

19.29.09-a LUCHTDOORLATENDHEIDMETINGEN

- >>> I.h.k.v. Duurzaam Bouwen is het noodzakelijk om luchtdicht te bouwen. Deze bepaling opnemen als het in het project mogelijk is om tijdens de bouw de luchtdichtheid te meten. De aannemer moet hiermee aantonen dat wordt voldaan aan de luchtdichtheidseis volgens het Bouwbesluit, dan wel zoals gesteld in het bestek.
Let wel: de opdracht aan een extern bedrijf en de kosten voor deze meting wordt gegeven door en komen ten laste van de directie, waarvoor wel een budget moet worden gereserveerd.

19.39.09-a ENERGIELABEL

- >>> Deze werkbeschrijving opnemen bij nieuwbouwprojecten of bij verbouwingen van gebouwen welke al een Energielabel hebben. Bij oplevering van nieuwe utiliteitsgebouwen is het verplicht dat er een energielabel (gecertificeerd) van het gebouw moet zijn. Met deze post moet de aannemer een opdracht geven aan een gecertificeerde instelling welke deze certificaten mag afgeven.

20. FUNDERINGSPALEN EN DAMWANDEN

20.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN 09. GELUIDSNIVEAU

- >> Standaard opnemen bij heiwerk en bij boren van palen.

19. TRILLINGEN

- >> Standaard opnemen bij heiwerk en bij boren van palen.

20.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN 01. GEDETAILLEERD WERKPLAN Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 20.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

09. HEIPLAN

Toelichting:

Het heiplan komt overeen met een "gedetailleerd werkplan" volgens paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012.

- >>> Bepaling 20.00.31-09 kan als rubriek worden opgenomen in de werkbeschrijvingen van dit hoofdstuk, indien een heiplan wordt verlangd.

20.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 20.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

20.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN

19. BETONGRANULAAT

- >>> In 2018 is er een Betonakkoord voor Duurzame Groei opgesteld, welke ook door BZK is ondertekend. Doel van dit Betonakkoord is o.a. invulling te geven aan het bevorderen van circulariteit en bij te dragen aan verduurzaming van de Nederlandse samenleving. Hierin is opgenomen: "Opdrachtgevers spreken af om, zo snel mogelijk na inwerkingtreding van dit Betonakkoord, in alle beton minimaal 5 % (V/V) van het totale volume toeslagmaterialen te laten vervangen door betonreststromen."

20. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

21. BETONWERK

21.00 ALGEMEEN

21.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. VAN TOEPASSING ZIJNDE AANBEVELINGEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

- 19. AANBRENGEN VAN GATEN
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 29. OP TE NEMEN ONDERDELEN
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 39. BRANDWERENDE DOORVOERINGEN
  - >>> Opnemen als er brandwerende eisen aan betonnen wanden en/of vloeren worden gesteld waar installatiedelen door heen gaan.
- 21.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN
  - 09. STATISCHE BEREKENINGEN BETONCONSTRUCTIES
    - >>> Alleen opnemen als de directie als hoofdconstructeur optreedt.
- 19. KEURING WAPENING
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 29. MELDING AANVANG BETONSTORTEN
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 39. MELDING GESCHIKTHEIDS/CONTROLEPROEVEN
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 49. MEETRESULTATEN BEPROEVINGEN
  - >>> Opnemen indien van toepassing.
- 21.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
  - 01. GEDETAILLEERD WERKPLAN
    - Toelichting:
Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.
  - >>> Bepaling 21.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.
  - 09. STORTPLAN
    - Toelichting:
Het stortplan komt overeen met een "gedetailleerd werkplan" volgens paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012.
  - >>> Bepaling 21.00.31-09 kan als rubriek worden opgenomen in de werkbeschrijvingen van dit hoofdstuk, indien een stortplan wordt verlangd.
- 21.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
  - 09. REVISIEBESCHEIDEN
    - Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 21.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

21.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
19. KEURINGSGEGEVENS BETONSPECIE

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. BEWERKINGEN BETONSTAAL
>>> Opnemen indien van toepassing.

39. AFSTANDHOUDERS
>>> Opnemen indien van toepassing.

49. BINDDRAAD
>>> Opnemen indien van toepassing.

59. BETONGRANULAAT
>>> In 2018 is er een Betonakkoord voor Duurzame Groei opgesteld, welke ook door BZK is ondertekend. Doel van dit Betonakkoord is o.a. invulling te geven aan het bevorderen van circulariteit en bij te dragen aan verduurzaming van de Nederlandse samenleving. Hierin is opgenomen: "Opdrachtgevers spreken af om, zo snel mogelijk na inwerkingtreding van dit Betonakkoord, in alle beton minimaal 5 % (V/V) van het totale volume toeslagmaterialen te laten vervangen door betonreststromen."

21. WERKBESCHRIJVINGEN
>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

22. METSELWERK

22.00 ALGEMEEN

22.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09. NIET DRAGEND METSELWERK

>>> Bepaling 22.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. UITVOERING METSELWERK, ALGEMEEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

29. AANVANGSHOOGTE METSELWERK, BUITEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

39. BINNENMETSELWERK
>>> Opnemen indien van toepassing.

49. TIJDELIJKE BEËINDIGING
>>> Opnemen indien van toepassing.

59. DILATATIES
>>> Opnemen indien van toepassing.

69. BUITENWERK, ROLLAGEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

79. DROGE METSELSPECIE
>>> Opnemen indien van toepassing.

89. NATTE METSELSPECIE
>>> Opnemen indien van toepassing.

90. BRANDVEILIGE DOORVOERINGEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

91. DRUKLAGEN BOVEN LATEIEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

22.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 22.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

22.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: MONSTERS

09. MONSTERS, METSELSTEEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

22.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 22.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

22.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN

09. LUCHTBELVORMERS

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. VOEGSPECIE, SAMENSTELLING

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. VOEGSPECIE, VERWERKING

>>> Opnemen indien van toepassing.

22. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

23. VOORAF VERVAARDIGDE STEENACHTIGE ELEMENTEN

23.00 ALGEMEEN

23.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. AANVULLENDE EISEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. OPPERVLAKTEAFWERKING

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. BRANDVEILIGE DOORVOERINGEN

>>> opnemen als er brandwerende eisen aan geprefabriceerde wanden en/of vloeren worden gesteld waar installatiedelen door heen gaan.

39. MONTAGEPLAN STEENACHTIGE ELEMENTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

23.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 23.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

09. MONTAGEPLAN STEENACHTIGE ELEMENTEN

Toelichting:

Van de aannemer kan een montageplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit montageplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 23.00.31-09 opnemen in het projectbestek indien er een montageplan steenachtige elementen wordt gevraagd.

23.00.39   INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09.   REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 23.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

23.00.60   BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09.   HIJS- EN TRANSPORTVOORZIENINGEN STEENACHTIGE
ELEMENTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19.   BEVESTIGINGSMIDDELEN
>>> Standaard opnemen.

29.   BETONGRANULAAT
>>> In 2018 is er een Betonakkoord voor Duurzame Groei opgesteld, welke ook door BZK is ondertekend. Doel van dit Betonakkoord is o.a. invulling te geven aan het bevorderen van circulariteit en bij te dragen aan verduurzaming van de Nederlandse samenleving. Hierin is opgenomen: " Opdrachtgevers spreken af om, zo snel mogelijk na inwerkingtreding van dit Betonakkoord, in alle beton minimaal 5 % (V/V) van het totale volume toeslagmaterialen te laten vervangen door betonreststromen."

23.00.70   MEET- EN VERREKENMETHODEN: ALGEMEEN
09.   VERREKENING WAPENINGSSTAAL

>>> Opnemen indien van toepassing.

23.   WERKBESCHRIJVINGEN
>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

24.   RUWBOUWTIMMERWERK

24.00   ALGEMEEN

24.00.20   EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09.   CONTROLE MACHINAAL TIMMERWERK

>>> Opnemen indien van toepassing.

19.   BEVESTIGINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. BESCHERMING TEGEN ZONLICHT

>>> Opnemen indien van toepassing.

24.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 24.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

24.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 24.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

24. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

25. METAALCONSTRUCTIEWERK

25.00 ALGEMEEN

25.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. HULPPROFIELEN EN BEWERKINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. VERANTWOORDELIJKHEID MAATVOERING

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. RICHTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

39. METALLIEKE DEKLAGE, TIJDSTIP VAN AANBRENGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

49. VOORBEREIDING STAALOPPERVLAK

>>> Opnemen indien van toepassing.

59. BESCHADIGING CONSERVERING

>>> Opnemen indien van toepassing.

69. GATEN T.B.V. PASBOUTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

79. GATEN T.B.V. SCHROEFBOUTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

25.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN

09. MONTAGEPLAN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. ESTHETISCH VERZINKEN

>>> Opnemen indien er verzinkte staalconstructies c.a. in het zicht blijven in openbare ruimten waar hogere eisen aan worden gesteld. In dat geval deze eisen ook in de werkbeschrijvingen opnemen.

25.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 25.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

09. MONTAGEPLAN, LASPLAN

Toelichting:

Het montageplan komt overeen met een "gedetailleerd werkplan" volgens paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012.

>>> Bepalingen 25.00.31-09 kan als rubriek worden opgenomen in de werkbeschrijvingen van dit hoofdstuk indien een montageplan wordt verlangd.

25.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 25.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

25.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. BEVESTIGINGSMIDDELEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. CONSTRUCTIESTAAL
>>> Opnemen indien van toepassing.

29. TIJDLIJKE OPSLAG STALEN CONSTRUCTIEDELEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

25. WERKBESCHRIJVINGEN
>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

26. BOUWKUNDIGE KANAALELEMENTEN

26.00 ALGEMEEN

26.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 26.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

26.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 26.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

30. KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN

30.00 ALGEMEEN

30.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN

09. SLUITSYSTEEM

>>> Opnemen indien van toepassing.

30.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 30.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

30.00.32 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

30.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 30.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

30.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 00.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 30.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

30. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

31. SYSTEEMBEKLEDINGEN

31.00 ALGEMEEN

31.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEVESTIGINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

31.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 31.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

31.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 31.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

31.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01 TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 00.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 31.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

32. TRAPPEN EN BALUSTRADEN

32.00 ALGEMEEN

32.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. METALLIEKE DEKLAGE, TIJDSTIP VAN AANBRENGEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

19. BESCHADIGING CONSERVERING

- >>> Opnemen indien van toepassing.

32.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN

09. ESTHETISCH VERZINKEN

- >>> Opnemen indien er verzinkte trap- en balustradeconstructies c.a. in het zicht blijven in openbare ruimten. In dat geval deze eisen ook in de werkbeschrijvingen opnemen.

32.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 32.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

32.00.39   INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09.   REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 32.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

33.   DAKBEDEKKINGEN

33.00   ALGEMEEN

33.00.20   EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09.   VOORSCHRIFTEN, RICHTLIJNEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19.   AFSCHOT

>>> Opnemen indien van toepassing.

29.   AANBRENGEN ISOLATIEMATERIAAL

>>> Opnemen indien van toepassing.

39.   PATROON BEVESTIGINGSMIDDELEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

49.   ONTMOETING GEPROFILEERDE PLATEN

>>> Standaard opnemen bij toepassing van geprofileerde platen.

59.   PRODUCT INFORMATIE BLADEN (PIB)

>>> Standaard opnemen indien er valbeveiligingssystemen moeten worden aangebracht.

Ter toelichting:

Het Rijksvastgoedbedrijf stelt bij het werken op hoogte (WOH) eisen aan valbeveiligingsvoorzieningen per producttype en per installatieonderdeel. En aan het proces van voorbereiding en uitvoering. Deze eisen zijn vastgelegd in productinformatiebladen (PIB's).

In de ARBO-wet regelt het Arbobesluit 3.16 dat er boven de 2,5 meter Collectieve/beschermende maatregelen genomen moeten worden om valgevaar tegen te gaan.

Om veilig en gezond werkzaamheden op daken uit te voeren moeten de Juiste veiligheidsvoorzieningen worden getroffen.

Uit de Risico-inventarisatie en-evaluatie (RI&E) welke voor elk project moet worden opgemaakt moet blijken of er een valbeveiligingssysteem moet worden aangebracht.

De werkbeschrijvingen, opgenomen in dit sjabloon, zijn voorbeelden hoe valveiligheidssystemen moeten worden beschreven.

Andere niet opgenomen valveiligheidssystemen moeten overeenkomstig worden gemaakt, verwijzend naar de daarvoor bedoelde PIB-laden.

33.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 33.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

33.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 33.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

33.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 33.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

33. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

33.19.01-a LOGBOEK

>>> Standaard opnemen indien er valbeveiligingssystemen moeten worden aangebracht.

33.38.26-a BALLAST/DAKAANKLEDING, KUNSTSTOF/RUBBER TEGEL

>>> Bij voorkeur geen technische apparatuur binnen 4,0 m tot de dakrand toepassen, zodat valbeveiliging en looppaden niet verreisd zijn.

33.88.40-a VALBEVEILIGING

>>> Opnemen indien er een lijnbeveiligingssysteem moet worden aangebracht.

De door RVB goedgekeurde leveranciers en producten van beveiligingssystemen voor werken op hoogte zijn de zogenaamde "RVB GROENLICHT Leveranciers Systemen".

33.88.40-b VALBEVEILIGING

>>> Opnemen indien er een rail- lijnbeveiligingssysteem moet worden aangebracht.

De door RVB goedgekeurde leveranciers en producten van beveiligingssystemen voor werken op hoogte zijn de zogenaamde "RVB GROENLICHT Leveranciers Systemen".

33.88.40-c VALBEVEILIGING

>>> Opnemen indien er dakladder of klimhaken moeten worden aangebracht.

De door RVB goedgekeurde leveranciers en producten van beveiligingssystemen voor werken op hoogte zijn de zogenaamde "RVB GROENLICHT Leveranciers Systemen".

33.88.90-a SIGNALERING, DAKPLAN

>>> Standaard opnemen indien er valbeveiligingssystemen worden aangebracht.

34. BEGLAZING

34.00 ALGEMEEN

34.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. SYSTEEMKEUZE

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. PLAATSEN GLASLATTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. VOORBEHANDELING SPONNING EN GLASLATTEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

34.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 34.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

34.00.32 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

34.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 34.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

34.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 34.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

35. NATUUR- EN KUNSTSTEEN

35.00 ALGEMEEN

35.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

09. ZOETEN

>>> Standaard opnemen.

35.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEVESTIGING

>>> Standaard opnemen.

19. VERANKEREN ELEMENTEN

>>> Standaard opnemen.

35.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 35.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

35.00.32 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

35.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 35.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

36. VOEGVULLING

36.00 ALGEMEEN

36.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 36.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

36.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

09. REVISIEBESCHIEDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 36.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

36.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 34.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

36. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

37. NA-ISOLATIE

37.00 ALGEMEEN

37.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 37.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

37.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 37.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

38. GEVELSCHERMEN

38.00 ALGEMEEN

38.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 38.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

38.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

>>> Standaard opnemen.

38.00.33 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

38.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 38.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

38.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 38.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in 01.02.22 niet invullen.

40. STUKADOORWERK

40.00 ALGEMEEN

40.00.20 EISEN EN UITVOERING

40.00.20 EISEN EN UITVOERING ALGEMEEN

09. AANSLUITINGEN AAN ANDERE CONSTRUCTIEDELEN/-
MATERIALEN

>>> Bepaling 40.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. VOORSCHRIFTEN EN RICHTLIJNEN

>>> Standaard opnemen indien van toepassing.

29. PLEISTERWERK

>>> Standaard opnemen indien van toepassing.

39. INSNIJDINGEN

>>> Standaard opnemen indien van toepassing.

49. PLEISTERWERK

>>> Standaard opnemen indien van toepassing.

59. AANVANG WERKZAAMHEDEN

>>> Standaard opnemen indien van toepassing.

40.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 40.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

40.00.32 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

40.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 40.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

41. TEGELWERK

41.00 ALGEMEEN

41.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. AANSLUITINGEN AAN ANDERE CONSTRUCTIEDELEN/-MATERIALEN

>>> Bepaling 41.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. VERWERKING

>>> Opnemen indien van toepassing.

29. AANSLUITINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

39. SPARINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

41.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 41.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

41.00.32 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

41.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 41.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

41.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 41.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

41.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. VERPAKKING

>>> Opnemen indien van toepassing.

42. DEKVLOEREN EN VLOERSYSTEMEN

42.00 ALGEMEEN

42.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN
09. NORMAAL TOESLAGMATERIAAL

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. SLIJTVAST TOESLAGMATERIAAL
>>> Opnemen indien van toepassing.

29. STROOILAAG
>>> Opnemen indien van toepassing.

39. TOPLAAG
>>> Opnemen indien van toepassing.

42.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09. TIJDSTIP VAN AANBRENGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. BESCHERMING AANGRENZENDE ONDERDELEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

42.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 42.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

42.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

09. REVISIEBESCHIEDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 42.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

42.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN**01. TE GARANDEREN ONDERDELEN**

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 42.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in 01.02.22 niet invullen.

42. WERKBESCHRIJVINGEN

- >>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

43. METAAL- EN KUNSTSTOFWERK**43.00 ALGEMEEN****43.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN****09. VERZINKEN**

- >>> Opnemen indien van toepassing.

19. BESCHADIGING CONSERVERING

- >>> Opnemen indien van toepassing.

29. AFWERKING VAN IN HET ZICHT BLIJVENDE ONDERDELEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

39. CONTACTAANSLUITING, ISOLATIE

- >>> Opnemen indien van toepassing.

43.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN**09. ESTHETISCH VERZINKEN**

- >>> Opnemen indien er verzinkte staalconstructies c.a. in het zicht blijven in openbare ruimten waar hogere eisen aan worden gesteld. In dat geval deze eisen ook in de werkbeschrijvingen opnemen.

43.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN**01. GEDETAILLEERD WERKPLAN**

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 43.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

43.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 43.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

43.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN

09. CONTACTAANSLUITINGEN, ISOLATIE

- >>> Opnemen indien van toepassing.

44. PLAFOND- EN WANDSYSTEMEN

44.00 ALGEMEEN

44.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. AANVANG MONTAGE

- >>> Opnemen indien van toepassing.

19. MONTAGE ALGEMEEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

29. DRAAGCONSTRUCTIE PANELENPLAFONDS

- >>> Opnemen indien van toepassing.

39. BOVENAANSLUITING SYSTEEMWANDEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

49. INDELING SYSTEEMPLAFONDS

- >>> Opnemen indien van toepassing.

59. BRANDWERENDE VOORZIENINGEN

- >> opnemen als er brandwerende eisen aan systeem wanden worden gesteld waar installatiedelen door heen gaan.

44.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 44.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

44.00.32 informatie-overdracht: monsters
09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

44.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 44.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

44.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 44.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

44. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

45. AFBOUWTIMMERWERK

45.00 ALGEMEEN

45.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
09. BEVESTIGINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

19. BESCHERMING TEGEN ZONLICHT

>>> Opnemen indien van toepassing.

45.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 45.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

45.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 45.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

46. SCHILDERWERK

46.00 ALGEMEEN

46.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

09. DEFINITIE HOUT

- >>> Opnemen indien van toepassing.

19. PLAATSELIJK SCHILDEREN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

46.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. VERWIJDEREN VERFLAGEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

19. TIJDELIJK VERWIJDEREN ONDERDELEN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

29. SCHILDEREN LANGS BEGLAZING

- >>> Opnemen indien van toepassing.

39. ONDER- EN BOVENZIJDEN VAN DEUREN

- >>> Opnemen indien van toepassing.

49. VERFADVIES

- >>> Opnemen indien van toepassing.

59. VERFPRODUCTEN PER SYSTEEM

- >>> Opnemen indien van toepassing.

69. SCHILDERWERK, STAALWERK

- >>> Opnemen indien van toepassing.

79. KLEINE BESCHADIGINGEN
>>> Opnemen indien van toepassing.

89. AFSCHERMING
>>> Opnemen indien van toepassing.

46.00.23 EISEN EN UITVOERING: SCHILDERWERK NIEUWE ONDERGROND
09. CONTROLE MACHINAAL TIMMERWERK
>>> Opnemen indien van toepassing.

19. VOCHTGEHALTE HOUT
>>> Opnemen indien van toepassing.

29. NIET IN HET ZICHT BLIJVENDE DELEN VAN TIMMERWERK
>>> Opnemen indien van toepassing.

46.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN
09. BEPALEN HECHTING VAN HET VERFSYSTEEM
>>> Opnemen indien van toepassing.

46.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
01. GEDETAILLEERD WERKPLAN
Toelichting:
In geval er bewerkingen moeten worden uitgevoerd aan geverfde oppervlakken waarin gevaarlijke stoffen, zoals chroom-6 of lood kan zijn verwerkt moet de aannemer hiervoor een werkplan opstellen. Voor RWS, RVB en ProRail is een 'Beheersregime Chroom6' opgesteld voor het werken aan chroom-6 houdende verven en coatings. Uitgangspunt is dat voorafgaand aan bewerkingen van verflagen door het RVB er geen chroom-6 onderzoek wordt uitgevoerd maar er moet worden uitgegaan dat er chroom-6 aanwezig is en dat de opdrachtnemer standaard gepaste maatregelen moet nemen welke moeten worden beschreven in dit werkplan. We gaan er dus vanuit dat er altijd gevaarlijke stoffen in verf(stof) kunnen voorkomen

>>> Bepaling 46.00.31-01 opnemen indien bewerkingen aan bestaande geverfde oppervlakken in het bestek staan beschreven.

46.00.32 informatie-overdracht: monsters
09. PROEFVLAK
>>> Opnemen indien van toepassing.

46.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09. REVISIEBESCHEIDEN
Toelichting:
Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten

behoefte van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 46.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

46.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 46.00.40-01. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

09. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 46.00.40-09. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

19. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 46.00.40-19. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

29. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 46.00.40-29. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

39. TE GARANDEREN ONDERDELEN

- >>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 46.00.40-39. Alleen opnemen als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld. Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

46.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN

09. VERF

Chroom-6 is een gevaarlijke stof die na blootstelling kan leiden tot gezondheidsschade. Om deze reden is het beleid van het RVB geen chroom-6-houdende verf meer te verwerken binnen het werkterrein. Het aanvoeren en in het werk brengen van met chroom-6 behandelde componenten in projecten wordt nog wel toegestaan. Het algemene beleid van het RVB is niet gericht op het chroom-6 vrij zijn of maken van gebouwen, maar op het op een veilige manier voor mens en milieu be- en verwerken van met chroom-6 behandelde onderdelen.

>>> Bepaling 46.00.60-09 standaard opnemen indien er schilderwerkzaamheden in het bestek staan beschreven.

19. VERFPRODUCTEN

>>> Standaard opnemen. Deze bepaling borgt de kwaliteit van de in het werk te brengen verfproducten.

29. CIRCULAIRE MUURVERVEN

>>> Het toepassen van muurverfrestanten zal een aanzienlijke milieuwinst opleveren. Vooralsnog is deze zgn. "hergebruikte muurverf" slechts verkrijgbaar in de kleur Ral 9010. Uitgangspunt hierbij is dat wel wordt voldaan aan de kwaliteitseisen van het COT zoals in deze bepaling staat beschreven. Muurverfrestanten in het project te verwerken na overleg met de projectverantwoordelijke.

46.31 NIEUWE ONDERGROND, HOUT

46.31.09-a NATUURHARS GROND-EN OVERGRONDVERF VOOR BUITEN, OPLOSMIDDELHOUDEND

4. NATUURHARS GROND- EN OVERGRONDVERF

>>> Dit betreft een natuurverf i.h.k.v het toepassen van bio-based materialen. Deze werkbeschrijving beschrijft een natuurverf welke in het projectbestek kan worden opgenomen na overleg met de projectverantwoordelijke. Natuurverven moeten voldoen aan de kwaliteitseisen zoals in deze werkbeschrijving staan beschreven.

46.31.19-a NATUURHARS DEKVERF VOOR BUITEN, HOOGGLANZEND, OPLOSMIDDELHOUDEND

4. NATUURHARS DEKVERF

>>> Dit betreft een natuurverf i.h.k.v het toepassen van bio-based materialen. Deze werkbeschrijving beschrijft een natuurverf welke in het projectbestek kan worden opgenomen na overleg met de projectverantwoordelijke. Natuurverven moeten voldoen aan de kwaliteitseisen zoals in deze werkbeschrijving staan beschreven.

47. BINNENINRICHTING

47.00 ALGEMEEN

47.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 47.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen

47.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

>>> Opnemen indien van toepassing.

47.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 47.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

48. BEHANGWERK, VLOERBEDEKKING EN STOFFERING

48.00 ALGEMEEN

48.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 48.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

48.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

>>> Opnemen indien van toepassing.

48.00.33 informatie-overdracht: monsters

09. MONSTER

>>> Opnemen indien van toepassing.

48.00.39 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 48.00.39-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

48.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

>>> In bepaling 01.02.22 TE GARANDEREN ONDERDELEN kan de garantieperiode worden ingevuld. Bepaling 48.00.40-01. Alleen opnemen

als specifieke eisen of voorwaarden aan deze garantie worden gesteld.
Dan dit onderdeel in **01.02.22 niet** invullen.

49. BRANDVEILIGHEIDSVORZIENINGEN

49.12 TEKENINGEN, LOGBOEK EN REVISIE

>>> De werkbeschrijvingen in dit hoofdstuk in het projectbestek opnemen indien er brandveiligheidsvoorzieningen in het bestek worden opgenomen.

50. DAKGOTEN EN HEMELWATERAFVOEREN

50.00 ALGEMEEN

50.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

09. BENAMING RIOLERING

>>> Opnemen indien van toepassing.

50.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEUGELS EN VERBINDINGEN

>>> Opnemen indien van toepassing.

50.00.31 informatie-overdracht: werkplan

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 50.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

50.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN DAKGOTEN/HEMELWATERAFVOEREN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 50.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

51. BINNENRIOLERING

51.00 ALGEMEEN

51.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

09. BENAMING RIOLERING

>>> Standaard opnemen.

51.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. LEIDINGBELOOP

>>> Standaard opnemen.

51.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: werkplan

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 51.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

51.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN BINNENRIOLERING

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 51.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

51.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 51.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 51.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

51. WERKBESCHRIJVINGEN

>>> De in de RRU opgenomen werkbeschrijvingen kunnen in het projectbestek worden opgenomen, eventueel aangepast aan de project specifieke situatie. Deze werkbeschrijvingen dienen als voorbeeld. Voor enkele werkbeschrijvingen volgen hieronder een toelichting of aanwijzing.

52. WATERINSTALLATIES

52.00 ALGEMEEN

52.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEUGELS EN VERBINDINGEN

Toelichting:

>>> Bepaling 52.00.20-09 altijd opnemen in het projectbestek.

19. MEET- EN AANWIJSINSTRUMENTEN

Toelichting:

>>> Bepaling 52.00.20-19 altijd in het projectbestek opnemen.

52.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN WATERINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 52.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

52.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 52.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 52.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

53. SANITAIR

53.00 ALGEMEEN

53.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. MEET- EN AANWIJSINSTRUMENTEN

Toelichting:

>>> Bepaling 53.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

53.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. Gedetailleerd werkplan

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 53.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

53.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN BINNENRIOLERING

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 53.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

53.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 53.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 53.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

54. BRANDBESTRIJDINGSINSTALLATIE

54.00 ALGEMEEN

54.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. LEIDINGBELOOP

Toelichting:

- >>> Bepaling 54.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. GEAUTOMATISEERDE SYTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 54.00.20-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

54.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 54.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

54.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN BINNENRIOLERING

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 54.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 54.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

54.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 54.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 54.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

55. GASINSTALLATIES

55.00 ALGEMEEN

55.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEUGELS EN VERBINDINGEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 55.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 55.00.20-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

55.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 55.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

55.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN GASINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 55.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 55.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

55.00.33 informatie-overdracht: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 55.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 55.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

56. PERSLUCHT- EN VACUUMINSTALLATIES

56.00 ALGEMEEN

56.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEUGELS EN VERBINDINGEN

Toelichting:

>>> Bepaling 56.00.20.-09 altijd opnemen in het projectbestek.

56.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 56.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

56.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN PERSLUCHTINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 56.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. REVISIEBESCHEIDEN VACUUMINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 56.00.32-19 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

56.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 56.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 56.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

60. VERWARMINGSINSTALLATIES

60.00 ALGEMEEN

60.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. MEET- EN AANWIJSINSTRUMENTEN

Toelichting:

>>> Bepaling 60.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 60.00.20-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

60.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 60.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

60.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN

09. REVISIEBESCHEIDEN VERWARMINGSINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 60.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 60.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

60.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 60.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 60.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

61. VENTILATIE- EN LUCHTBEHANDELINGSINSTALLATIE

61.00 ALGEMEEN

61.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 61.00.20-09, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

61.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 61.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

61.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

09. REVISIEBESCHIEDEN VENTILATIE-/LUCHTBEH.INSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 61.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 61.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

61.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS- /BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 61.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 61.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

62. KOELINSTALLATIES

62.00 ALGEMEEN

62.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. BEUGELS EN VERBINDINGEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 62.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 62.00.20-9019 indien van toepassing, opnemen in het bestek.

62.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 62.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

62.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

09. REVISIEBESCHIEDEN KOELINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 62.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 62.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

62.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS- /BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 62.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 62.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

68. REGELINSTALLATIES

68.00 ALGEMEEN

68.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. KABELS

Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.20-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.20-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

68.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 68.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

68.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

05. GROEPENVERKLARING, ELEKTRISCHE VERDELING

Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.32-05 opnemen in het bestek indien een groepenverklaring wordt verlangd.

09. REVISIEBESCHIEDEN REGELINSTALLATIE

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 68.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN
Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

62.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN
01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT
Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT
Toelichting:

>>> Bepaling 68.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

68.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
02. TE GARANDEREN ONDERDELEN
Toelichting:

Voor de volgende onderdelen een garantie verlangen voor het naleveren en ondersteunen van componenten en software vanaf het gereedkomen of levering van het onderdeel gedurende de vermelde periode. Toekomstig te leveren componenten mogen gewijzigd zijn mits de functionele en technisch werking ongewijzigd blijft. Toekomstige software mag gewijzigd zijn mits deze volledig compatibel is met de bij oplevering geleverde software.

- Regelinstallatie 10 jaar

>>> Bepaling 68.00.40-02 opnemen in het bestek, indien van toepassing

68.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. HALOGEENVRIJE KABELS
Toelichting:

Bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding en totale renovatie dienen uitsluitend halogeenvrije kabels worden toegepast. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties zal van geval tot geval op projectniveau worden afgewogen en besloten welke kabels worden toegepast.

Toepassing van halogeenvrije kabels leidt tot verhoogde veiligheid doordat deze kabels bij brand minder zoutzuur en koolmonoxide bevattende rook produceren dan conventionele kabels. Dit is niet alleen in het belang van

de veiligheid van personen maar is ook gunstig voor het beperken van (gevolg)schade aan gebouw, inventaris en bedrijfsproces.

- >>> Bepaling 68.00.60-09 in het projectbestek opnemen. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties opnemen op aanwijzing van de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

70. ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIES

70.00 ALGEMEEN

70.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

- 09. DEKSEL KABELGOTEN
  - 19. LEINDINGBELOOP
  - 29. KABELBELOOP
  - 39. GRONDKABELS
  - 49. WAARSCHUWINGSLINT GRONDKABELS
  - 59. KABELS BUITEN GEMEENSCHAPPELIJKE LEIDINGWEGEN
  - 69. AANSLUITINGEN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN EN DAARMEE VERGELIJKBARE INRICHTINGEN
  - 79. INVOERINGEN VAN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN
- Toelichting:

- >>> Bepalingen **70.00.20-09 tot en met 70.00.20-79** altijd in het projectbestek opnemen.

- 89. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN
- Toelichting:

- >>> Bepaling 70.00.20-89, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

70.00.29 EISEN EN UITVOERING: LEIDINGWEGEN, SCHAKEL- EN AANSLUITMATERIALEN

- 09. POTENTIAALVEREFFENING
  - 19. DOORVOEREN GEMEENSCHAPPELIJKE LEIDINGWEGEN, GELUIDWERING
  - 29. DOORVOEREN GEMEENSCHAPPELIJKE LEIDINGWEGEN, BRANDWERENDHEID
  - 39. RESERVERUIMTE IN GEMEENSCHAPPELIJKE LEIDINGWEGEN
  - 49. SAMENBOUWEN VAN SCHAKELAARS EN CONTACTDOZEN
  - 59. CODERING LASDOZEN
  - 69. INBOUWDOZEN IN WANDEN
  - 79. INBOUWDOZEN IN BETEGELDE WANDEN
- Toelichting:

- >>> Bepalingen 70.00.29-09 tot en met 70.00.29-79 altijd in het projectbestek opnemen.

70.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN

- 09. COÖRDINATIE INSTALLATIE-VERANTWOORDELIJKEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 70.00.30-09 opnemen in het projectbestek indien bepaling 00.06.10-69 van toepassing is op het projectbestek.

70.00.31   INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
01.   GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 70.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

70.00.32   INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
09.   REVISIEBESCHEIDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie

- >>> Bepaling 70.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

16.   GROEPENVERKLARING, ELEKTRISCHE VERDELING

Toelichting:

- >>> Bepaling 70.00.32-16 opnemen in het bestek indien een groepenverklaring wordt verlangd.

19.   GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

- >>> Bepaling 70.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

70.00.33   INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01.   ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

- >>> Bepaling 70.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02.   BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 70.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

70.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. LEVERING ONDERDELEN EN PROGRAMMATUUR, ONDERHOUD
Toelichting:

>>> Bepaling 70.00.40-01 opnemen in het bestek, indien van toepassing.

02. TE GARANDEREN ONDERDELEN
Toelichting:

Voor de volgende onderdelen een garantie verlangen die moet gelden vanaf het gereedkomen of de levering van het gegarandeerde onderdeel gedurende de vermelde periode.

- Elektronische voorschakelapparaten 5 jaar

Bij elektronische voorschakelapparaten opnemen dat, indien in 5 jaar, gerekend vanaf de datum van oplevering, het uitvalpercentage groter is dan 5%, deze termijn wordt verlengd tot 10 jaar.

>>> Bepaling 70.00.40-02 opnemen in het bestek, indien van toepassing.

70.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. HALOGEENVRIJE KABELS
Toelichting:

Bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding en totale renovatie dienen uitsluitend halogeenvrije kabels worden toegepast. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties zal van geval tot geval op projectniveau worden afgewogen en besloten welke kabels worden toegepast.

Toepassing van halogeenvrije kabels leidt tot verhoogde veiligheid doordat deze kabels bij brand minder zoutzuur en koolmonoxide bevattende rook produceren dan conventionele kabels. Dit is niet alleen in het belang van de veiligheid van personen maar is ook gunstig voor het beperken van (gevolg)schade aan gebouw, inventaris en bedrijfsproces.

>>> Bepaling 70.00.60-09 in het projectbestek opnemen. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties opnemen op aanwijzing van de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

19. FLEXIBELE BUIS
29. BUIZEN IN AFWERKLAGE
39. SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN EN DAARMEE VERGELIJKBARE INRICHTINGEN
49. INVOEREN VAN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN EN DAARMEE VERGELIJKBARE INRICHTINGEN
59. NAAMPLATEN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN EN DAARMEE VERGELIJKBARE INRICHTINGEN

- 69. TOEPASBARE SMELTPATRONEN
  - 79. DEUREN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN EN DAARMEE VERGELIJKBARE INRICHTINGEN
  - 89. KLEUR AFSCHERMPLATEN SCHAKEL- EN VERDEELINRICHTINGEN
- Toelichting:

>>> Bepalingen **70.00.60-19 tot en met 70.00.60-89** altijd in het projectbestek opnemen.

- 70.00.69 BOUWSTOFFEN: VERLICHTINGSARMATUREN EN CORROSIEWERING
  - 09. VOORSCHAKELAPPARATUUR
  - 19. BEVESTIGINGSMIDDELEN
- Toelichting:

>>> Bepaling **70.00.69-09 en 70.00.69-19** altijd in het projectbestek opnemen.

75. COMMUNICATIE- EN BEVEILIGINGSINSTALLATIES

75.00 ALGEMEEN

- 75.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN
  - 09. KABELS BUITEN GEMEENSCHAPPELIJKE LEIDINGWEGEN
  - 19. LEIDINGBELOOP
  - 29. KABELBELOOP
  - 39. BUIZEN IN WERKLAGEN
- Toelichting:

>>> Bepalingen **75.00.20-09 tot en met 75.00.20-39** altijd in het projectbestek opnemen.

- 49. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN
- Toelichting:

>>> Bepaling 75.00.20-49, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

- 75.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN
- 01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 75.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

- 75.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHEIDEN
  - 09. REVISIEBESCHEIDEN
- Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 75.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN
Toelichting:

>>> Bepaling 75.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

75.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN
01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT
Toelichting:

>>> Bepaling 75.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT
Toelichting:

>>> Bepaling 75.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

75.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN
01. LEVERING ONDERDELEN EN PROGRAMMATUUR, ONDERHOUD
Toelichting:

>>> Bepaling 75.00.40-01 opnemen in het bestek, indien van toepassing.

02. TE GARANDEREN ONDERDELEN
Toelichting:

Voor de volgende onderdelen een garantie verlangen voor het naleveren en ondersteunen van componenten en software vanaf het gereedkomen of levering van het onderdeel gedurende de vermelde periode. Toekomstig te leveren componenten mogen gewijzigd zijn mits de functionele en technisch werking ongewijzigd blijft. Toekomstige software mag gewijzigd zijn mits deze volledig compatibel is met de bij oplevering geleverde software.

- brandmeldinstallatie 10 jaar
- ontruimingsalarminstallatie 10 jaar
- beveiligingsinstallatie (inbraakdetectie; toegangscontrole) 10 jaar
- CCTV-systeem 10 jaar
- Risicobeheersysteem/Security Management Systeem 10 jaar

>>> Bepaling 75.00.40-02 opnemen in het bestek, indien van toepassing.

75.00.69 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN
09. HALOGEENVRIJE KABELS

Toelichting:

Bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding bij nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding en totale renovatie dienen uitsluitend halogeenvrije kabels worden toegepast. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties zal van geval tot geval op projectniveau worden afgewogen en besloten welke kabels worden toegepast.

Toepassing van halogeenvrije kabels leidt tot verhoogde veiligheid doordat deze kabels bij brand minder zoutzuur en koolmonoxide bevattende rook produceren dan conventionele kabels. Dit is niet alleen in het belang van de veiligheid van personen maar is ook gunstig voor het beperken van (gevolg)schade aan gebouw, inventaris en bedrijfsproces.

- >>> Bepaling 75.00.69-09 in het projectbestek opnemen. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties opnemen op aanwijzing van de Projectbevoegde van het Rijksvastgoedbedrijf.

78. GEBOUWBEHEERSYSTEMEN

78.00 ALGEMEEN

78.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

09. Geautomatiseerde systemen

Toelichting:

- >>> Bepaling 78.00.20-09, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

78.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

- >>> Bepaling 78.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

78.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

09. REVISIEBESCHIEDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

- >>> Bepaling 78.00.32-09 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

19. GEAUTOMATISEERDE SYSTEMEN

Toelichting:

>>> Bepaling 78.00.32-19, indien van toepassing, opnemen in het bestek.

78.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 78.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>> Bepaling 78.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

78.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

02. TE GARANDEREN ONDERDELEN

Toelichting:

Voor de volgende onderdelen een garantie verlangen voor het naleveren en ondersteunen van componenten en software vanaf het gereedkomen of levering van het onderdeel gedurende de vermelde periode. Toekomstig te leveren componenten mogen gewijzigd zijn mits de functionele en technisch werking ongewijzigd blijft. Toekomstige software mag gewijzigd zijn mits deze volledig compatibel is met de bij oplevering geleverde software.

- Gebouwbeheersysteem 10 jaar

>>> Bepaling 78.00.40-02 opnemen in het bestek, indien van toepassing.

80. LIFTINSTALLATIES

80.00 ALGEMEEN

80.00.31 INFORMATIE-OVERDRACHT: WERKPLAN

01. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Toelichting:

Van de aannemer kan een gedetailleerd werkplan worden verlangd. In het bestek dient te worden omschreven waarvoor dit werkplan wordt verlangd en welke eisen eraan worden gesteld.

>>> Bepaling 80.00.31-01 opnemen in het bestek indien het opstellen van een gedetailleerd werkplan noodzakelijk is.

80.00.32 INFORMATIE-OVERDRACHT: REVISIEBESCHIEDEN

Toelichting:

Revisiebescheiden zijn revisietekeningen en/of andere documenten, waarin gegevens betreffende het gerealiseerde werk zijn vastgelegd ten behoeve van de directie Vastgoedbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf en/of controle door de bouwdirectie.

>>> Bepaling 80.00.32 opnemen in het bestek indien het vervaardigen van revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

80.00.33 INFORMATIE-OVERDRACHT: ONDERHOUDS-
/BEDRIJFSVOORSCHRIFTEN

01. ONDERHOUDSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>>   Bepaling 80.00.33-01 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

02. BEDRIJFS-/BEDIENINGSVOORSCHRIFT

Toelichting:

>>>   Bepaling 80.00.33-02 opnemen in het bestek indien ook het leveren van deze revisiebescheiden van de aannemer wordt verlangd.

03. BEDIENINGSINSTRUCTIE

Toelichting:

>>> Bepaling 80.00.33-03 opnemen in het bestek indien ook het geven van een bedieningsinstructie van de aannemer wordt verlangd.

80.00.40 RISICOVERDELING EN GARANTIES: ALGEMEEN

02. TE GARANDEREN ONDERDELEN

Toelichting:

Het Rijksvastgoedbedrijf verlangt standaard de beschreven garanties (zie ook onder 01.02.22).

>>> Bepaling 80.00.40-02 opnemen in het bestek, voor zover van toepassing op de betreffende onderdelen.

80.00.60 BOUWSTOFFEN: ALGEMEEN

09. VRIJE VERKRIJGBAARHEID VAN VERVANGENDE
INSTALLATIEONDERDELEN

Toelichting:

Deze bepaling moet vanwege het “open source” inkoopbeleid van het Rijksvastgoedbedrijf worden toegepast. Uitsluitend wanneer de opdrachtgever om bijzondere redenen het voornemen heeft om de opdracht te gunnen aan een OEM, welke niet aan deze bepaling voldoet, moet van het gebruik van deze bepaling worden afgezien.

>>> Bepaling 80.00.60-09 altijd in het projectbestek opnemen.

19. HALOGEENVRIJE KABELS

Toelichting:

Voor nieuwbouw, aanbouw/uitbreiding en totale renovatie deze bepaling in het projectbestek opnemen. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties de bepaling opnemen op aanwijzing van de opdrachtgever. Bij gedeeltelijke vervanging of uitbreiding van installaties moet van geval tot geval op projectniveau worden afgewogen en besloten welke kabels worden toegepast.

Toepassing van halogeen vrije kabels leidt tot verhoogde veiligheid doordat deze kabels bij brand minder zoutzuur en koolmonoxide bevattende rook produceren dan conventionele kabels. Dit is niet alleen in het belang voor de veiligheid van personen maar is ook gunstig voor het beperken van (gevolg)schade aan gebouw, inventaris en bedrijfsproces. Interne bedrading in besturingen kan component gebonden bekabeling zijn, zoals vlakke kabels met Multi-connectoren, die niet zomaar in halogeen vrije uitvoering verkrijgbaar is.

>>> Bepaling 80.00.60-19 altijd in het projectbestek opnemen.

80.11 FUNCTIONELE OMSCHRIJVING, INSTALLATIE-ONDERDELEN

80.11.10-A LIFT MET BETREEDBARE KOOI

Toelichting:

De energieprestatie klasse (a t/m g) moet worden gekozen aan de hand van het type lift en het verwachte gebruik in de toekomst.

>>> Bepaling 80.11.10-a-0 altijd in het projectbestek opnemen.

80.31 LIFTKOOIEN

80.31.11-A BETREEDBARE LIFTKOOI

5. BETREEDBARE LIFTKOOI, VOORZIENINGEN

Toelichting:

Bij noodverlichting moet worden gekozen welke variant van toepassing is in verband met het wel of niet aanwezig zijn van een bewaakt net (NSA). Het type telefonieaansluiting voor de alarmvoorziening moet worden gekozen aan de hand van de beschikbare voorzieningen en eisen in verband met de gebruiker.

>>> Bepaling 80.31.11-a-5 altijd in het projectbestek opnemen.

EINDPAGINA

Toelichting: Altijd opnemen in het projectbestek.